

DEBRECZEN

XVIII. évf. 215. sz.

Keletmagyarországi Napló

Ára: 12 fillér

Megjelent Lossonczy István államtitkári kinevezése és felmentése főispáni állásától

A Kaukázus felé nyomulnak a németek

Leningrád előtt egy elfoglalt kiserődben holtan találták a 42. szovjet hadserög parancsnokát, a politikai biztos pedig öngyilkos lett — A Donec mögé vonulnak vissza Budjenni megvert seregei — Több mint 150.000 foglyot ejtettek a németek, akik elérték az Azovi tengert — Északon Ösel szigetét elfoglalták Nagy veszteséget szenvedett a szovjet flotta

Az USA és Kanada egyezményt kötött

Magyar jelentés

Negyedik hónapjába lépett a Szovjet elleni háború. A negyedik hónap újabb német sikerekkel kezdődött, melyek közvetlen folytatásai a Kíev körüli eredményes hadműveleteknek és a város elfoglalásának. A német támadó arcvonal déli szárnya elérte az Azovi tengert, miután egy gyalogos hadosztály átkelt a Dnyeper alsó folyásán, ott hidfőt létesített és minden ellenséges támadással szemben meg is tartotta.

A nyugatról Kíevbe hatolt német kötelek ugyancsak átkeltek a Dnyeperen és egyesültek a Desznán át északról támadó erőkkel. A Szovjet heves áttörési kísérletei kudarcot vallottak.

A foglyok száma százötvenezerrel magasabbra emelkedett és a hadiszákmány is igen tekintélyes. Mint a főhadiszállás továbbá jelent: német csapatok elfoglalták Arensburgot, Ösel szigetének fővárosát. A szovjet helyőrségnek már csak szétszórt részei vannak a sziget nyugati részében.

A hétfői német hadijelentés kiemeli, hogy tovább folytatódik a szétvert ellenséges erők megsemmisítése és a foglyok száma emelkedett. A magyar közlés hangsúlyozza, hogy a megvert szovjet seregtörödékek a Donec folyó mögé özönlenek vissza.

Ösel sziget (újabb nevén Saaremaa) Észtországhoz tartozott. A Szovjet a balti államok megerősítése után rendkívül megerősítette és főleg légi támaszpontul használta. Elfoglalása már ebből a szempontból különösen fontos.

Súlyos veszteség érte a szovjet hajóhadat is, német bombatalálat által súlyosan megrongálódott az „Októberi forradalom” nevű szovjet csatahajó, mely egyike a legnagyobb szovjet hajóegységeknek, vízkiszorítása 23.000 tonna, legénysége pedig 1230 főből áll. Azonkívül bombatalálatok érték a Kírovo nehéz-cirkálót, a Fekete tengeren pedig egy cirkálót, három kisebb hadihajót és kilenc kereskedelmi hajót süllyesztettek el a németek.

ROSTOV ÉS KAUKÁZUS FELE

Rómában különösen figyelemreméltónak tartják, hogy Kíev szinte azonnal az ostrom megkezdése után megadta magát és hogy Kíev

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A szovetséges hadseregek ukrainai hadműveletei során a bekerített szovjet seregtörödékek felmorzsolása gyors ütemben folyik.

A gyűrűkön kívül maradt elleneséges erőket néhány ellentámadás visszaverése után folyamatosan üldözik kelet felé.

A volt Dnyeper arcvonal összetört szovjet seregeinek felbomlása nemcsak az egységes vezetés megszűnésében, hanem a csapatok következetlen magatartásában is mutatkozik, arra vall, hogy az összeköttetés megszakadt közöttük s emiatt tájékozatlanok és nincsenek már a vezetés kezében.

A hátráló részek utóvédjeinek gyengülő ellenállásából, valamint a zömök visszavonulásának helyenként meglepően gyors üteméből arra lehet következtetni, hogy a szovjet hadvezetés feladta a

elestét nem követte, mint eddig, az orosz front újabb megmerevedése hátrább levő állásokban, hanem most már határozott osztlás jelei mutatkoznak.

A „Corriere della Sera” Brjansk elestét jelenti, amely fontos állomást jelent a gomel-moszkvai úton — az Azovi tenger partján — a győzelmes német csapatok most már nyíltan Rostov s a Kaukázus felé haladnak. A „Telegrafo” haretéri jelentése szerint az ukrán fronton harcoló katonák, nem törődve tisztjeik parancsával, egyszerűen letették a fegyvert és Sztalin éppen ezért helyettesítette Budjennit Timosenkóval, mert a Kreml ura nem bocsáthatja meg, hogy Kíev védői nem harcoltak minden házárt, minden uccáért a végsőkig.

Az olasz külügyminisztérium lapja a Times egy cikkére hivatkozva írja: Azon szakemberek kiválasztása, akiket az utolsó percben még a Moszkvába induló angol bizottsághoz osztottak be, azt az önkéntelen kérdést kelti a politikai megfigyelőkben, vajjon tényleges segélynyújtási bizottságról van-e szó és nem likvidációs bizottságról?

A Popolo di Roma jelentése szerint az angol sajtó nagy aggodal-

Dnyeper és Donec közötti területen való tartós ellenállás reményét s minden igyekezetével azon van, hogy a hátrafelé özönlő hadseregtörödékeket legalább a Donec mögött rendezhesse.

A magyar csapatok előtt az ellenség még védi a folyó túlsó partját, sőt néhány erőtlen vállalkozással is kísérletet tett. Erődítő munkáit azonban a legtöbb helyen abbahagyta már és tevékenysége bizonytalanra vált.

Megnyilatkozik ez tervszerűtlen tüzérégi és légi tevékenységében is.

A honvédkötelek felderítő vállalkozásokat hajtottak végre. Ezek egyikében különösen kitűntette magát Péter Kálmán hadnagy. Felderítő osztagaink és az ellenséges vállalkozásokat visszaverő kisebb egységeink 61 foglyot ejtettek.

lommaal tekint a kaukázusi olajvidék sorsa felé. A Daily Express katonai szakértője szerint a Szovjetnek körülbelül nyolc hete van arra, hogy megmentsse vagy elveszítse a kaukázusi olajvidéket. A Szovjetet igen súlyos veszély fenyegeti, nem annyira Szentpétervár, mint inkább Ukrajna felől...

LENINGRÁD OSTROMA

Ugyanakkor, mikor délen a megvert szovjet hadak üldözése folyik, — változatlanul tart Leningrád ostroma. A szovjet csapatok ottani súlyos helyzetére jellemző, hogy a Leningrádot védő egyik kiserődben az azt elfoglaló német katonák holtan találták a 42-ik szovjet hadserög főparancsnokát, aki személyesen akart beleavatkozni a legelső vonalban folyó harcokba s elesett. Ugyanennek a seregnek politikai biztosa pedig kétségbeesett helyzetében öngyilkosságot követett el.

BULGÁRIA ÉS A SZOVJET

A bolgár-szovjet viszonytal kapcsolatban Svédországból az a hír érkezett, hogy a diplomáciai kapcsolatok a két állam között megszakadtak. Ez a hír a Moszkvában átnyújtott legutóbbi bolgár tiltakozás nyomán terjedt el és ed-

dig nem nyert megerősítést.

Filov bolgár minisztereinek egy nyilatkozatában kijelentette, hogy az ország külpolitikai helyzete kielégítő. A tengely sikerei — mondotta, — amelyek a bolgár nép egyesítését lehetővé tették, alapját szolgáltatják a bolgár politikai és kulturális erőnek is.

Német illetékes helyről a következőket közlik: A Szovjetnek Bulgáriával szembeni allandó zsaroló kísérleteivel kapcsolatosan német politikai körökben rámutatnak arra a propagandára, amelyet Anglia és a Szovjet ebben az országban kifejt. Mint német körökben hangsúlyozzák „otromba csalásról” van szó. Azt az állítást, hogy Bulgária Törökország ellen szándékozik felvonulni, Berlinben hazugságnak bélyegzik. Ugyancsak hazugságnak minősítik azt a rátorogást is, hogy Bulgária és Olaszország hajókat akar a Dardanellákon átsempészni. Az angoloknak itteni vélemények szerint nyilvánvalóan nagy érdekük, hogy hatást érjenek el Törökországban. Az ankarai angol nagykövetség ezzel kapcsolatosan kérdést intézett Törökországhoz és Törökország világosan tudomásukra hozta, hogy a Dardanellák őrzőjének tekintí magát és az akar maradni a jövőben is. A Wilhelmstrassen ehhez csak annyit fűznek hozzá, hogy Németország nem veszi magára az angol rádió állításait úgy, hogy jogosan feltehető a kérdés, vajjon nem a tulajdonon merültek-e fel azok a szándékok, amelyeket Németországnak szeretnének tulajdonítani.

AMERIKA

A New York Post értesülése szerint az Egyesült Államok hajóhada védelmébe veszi a hadviselő államok hajóit is, amelyek amerikai anyagot szállítanak addig a határig, amíg a hajók az amerikai védelel szemponyjából fontos vizeken haladnak.

A Szovjet megsegítése is élenként foglalkoztatja az Egyesült Államok közvéleményét és illetékes köreit. Cordell Hull külügyminiszterhez kérdést intéztek, vaj-

TÖKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

jon a kormány fokozza, vagy gyorsítja-e ezt a segítséget. A külügyminiszter válaszában kijelentette, hogy nincsenek pontos értesülései a Szovjet tényleges katonai helyzetéről.

A Newyork Times különtudósítója jelenti, hogy Roosevelt rendkívüli értekezletre hívta össze a pártvezetőket. Az értekezlet célja új pénzügyi segítség Anglia részére. Roosevelt követelését gyorsított ütemben kellene végrehajtani. Azt várják, hogy a Szovjetunióval szembeni sikerekre való tekintettel az Angliára nehezedő nyomás erősödni fog, ezért szükséges az Egyesült Államok haditermelésének fokozása és meggyorsítása, hogy Roosevelt ezt a pénzkövetelést a kongresszusban keresztül vigye s ezért a többi követelést háttérbe szorítják. Mint a különtudósító jelenti, Roosevelt nem tesz lépéseket az Egyesült Államok semlegességi törvényének visszavonására, vagy módosítására. (MTI)

A ZEGYESÜLT ÁLLAMOK ÉS KANADA

között egyezmény jött létre, amely kimondja, hogy Kanada és az Egyesült Államok határát kölcsönösen demilitarizálják. Kimondja az egyezmény azt is, hogy a két állam haderőinek tagjai egyenruhában minden korlátozás nélkül átléphetik a határt. Ez az egyezmény igen feltűnő és az USA befolyásának növekedésére vall az amerikai földrészen.

A TÁVOLKELETI HELYZETTEL

kapcsolatos tárgyalások — a Newyork Times értesülése szerint — naponta jutottak. A japánok általában ragaszkodnak ahhoz, hogy előjogokat kapjanak a számukra gazdasági szempontból fontos területeken. Cordell Hull, az Egyesült Államok külügyminisztere viszont kijelentette, hogy nem ismer el Indo-Kínában japán előjogot.

TÖRÖKORSZÁG

A török nemzetgyűlés ma összeül, hogy letárgyalja a hadfelszerelési hiteltől szóló javaslatot. Papen ankarai német nagykövet hír szerint kedden Berlinből visszaérkezik Ankarába.

Berlini jelentés szerint azokkal az angol híresztelésekkel szemben, hogy Clodius követ ankarai tárgyalásai nehézségekbe ütköznek, illetékes helyen megállapítják, hogy ezek a gondolatok, alighanem vágyakat fejeznek ki. Minthogy a tárgyalások még nem fejeződtek be, — jegyzik meg némi gúnyval német részről —, nincsenek abban a helyzetben, hogy bizonyos angol vágyakat igazoljanak.

WÖRNLE KÖVET ELUTAZOTT ANKARÁBA

Dr. Wörnle János Magyarország ajnnona kinevezett törökországi követé hétfőn délután Bukaresten át a menetrendszerű gyorsvonattal elindult új állomáshelyére.

AMERIKAI SAJTÓVITA PARTRASZALLÁSRÓL

Az amerikai sajtó a keleti hadszíntéren elért német sikerek hatása alatt áll — jelenti a Német TI. A Newyork Times elismeri, hogy a szovjetet három havi háború után súlyos csapás érte és az idő Németország, nem pedig a szövetségesek ügyét szolgálja. A tél sem főt döntő tényezőnek bizonyulni — írja a lap, — miután a szovjet ipari és nyersanyagköz-

pontok német kézbe kerültek. A Newyork Daily News kiemeli, hogy az európai harc folytatásának előfeltétele egy óriási invázió. Minthogy azonban az angoloknak ehhez nem áll elegendő emberük rendelkezésre, a feladat az amerikai katonákra hárulna, de még ez sem biztosítaná a győzelmet. — állapítja meg az amerikai lap.

Egy nyugateurópai angol part-raszállás csak másik Dümpkirchent

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli:

A Kievtől keletre levő térségben folytatódott a több csoportra szétvert és igen szűk területre összehúzóított ellenséges erők megsemmisítése. — A foglyoknak és a zászmányoknak a vasárnapi külön jelentésben közölt száma ismét jelentősen emelkedett.

Az ellenség ezenkívül súlyos véres veszteségeket szenvedett kétségbeesett kitérés kísérleteinek visszaverésekor.

Mint ugyancsak külön jelentésben közöltük, vasárnap elszánt támadással elfoglaltuk Arensburgot, Osel szigetének fővárosát. A sziget megtisztítása a még ott levő ellenséges helyőrség maradványaitól befejezés előtt áll.

Légierőnk vasárnap a szovjet hajók ellen intézett sok támadása rendkívül eredményes volt. Repülőgépeink a Fekete-tengeren elsüllyesztettek egy cirkálót, két rombolót és egy léghárító hajót, valamint 9 kereskedelmi hajót, összesen mintegy 25.000 tonnátartalommal.

Két másik hadihajót és két nagy kereskedelmi hajót lángborítottunk.

A Kronsadtól nyugatra lévő tengerészen két-két bombával eltaláltuk az Oktoberszkaja Revolucija csatahajót és a Kirov nehézcirkálót négy bomba teltalálattal érte.

Ezenkívül teltalálattal megrognáltunk három rombolót, egy aknukatató naszádot és egy ágyúnaszádot.

KÉT ANGOL HAJÓKARAVÁNBÓL 82.000 TONNA ELSÜLLYEDT

Mint különjelentésben már közöltük, tengeraltjáróink az Atlanti-óceánon megtámadtak két ellenséges hajókar-

Halott szovjethadseregparancsnok, öngyilkos politikai biztos a Leningrád előtti kiserődben

Berlin, szept. 22. (Német TI) Német katonák a legutóbbi napokban a Leningrád körüli erődítési be rendezések között elfoglalt egyik kiserődben megtalálták a 42. szovjet hadsereg halott főparancsnokát.

A főparancsnok hadseregének kétségbeesett helyzete láttára nyilván személyesen akart beavatkozni a legelső vonalban, azonban elcsúszott.

Ehől a hadseregből való hadifoglyok elmondották, hogy a 42.

30 szovjet hadosztály semmisült meg

Berlin, szeptember 22. Mint a Német Távirati Iroda illetékes helyéről értesül, a Dnyeper és a Djeszna melletti harcban az eddigi harcok során mintegy 30 szovjet hadosztály semmisült meg. Azt, hogy Kievtől keletre elterülő bekerített területen már eddig is mennyire összekeveredtek a szovjet csapatok, mutatja, hogy egy helyen a foglyul ejtett szovjet katonák 34 különböző hadosztálykötelékéből kerültek ki. (MTI)

Amsterdam, szeptember 22. (Német

Olasz hadijelentés

RÓMA, szeptember 22. A Stefani iroda az olasz fegyveres erők főhadiszállásának a következő különjelentését közli:

Az olasz haditengerészeti harcok egy seregét benyomultak Gibraltár megerősített kikötőjébe és elsüllyesztettek egy 10.000 tonnás kőolajszállító hajót, egy másik 600 tonnás kőolajszállító hajót, valamint egy hutezertonnás hadianyagszállító hajót és súlyosan megrongáltak egy 12.000 tonnás anyagszállító hajót, amelyek oly súlyos sérüléseket szenvedtek, hogy számítani lehet elvesztésükre, ROMA szeptember 22. Az olasz

jelentene, — mondotta viszont a londoni rádióban King Hall. Hall ezzel válaszolni próbált arra az Angliában mostanában sokszor feltejt kérdésre, miért nem tehetnek a britek többet a szovjetért.

AZ USA KÜLDÖTTJEI MOSZKVA-BAN

Mint a Reuter Iroda Moszkvából jelenti, a brit és északamerikai kiküldöttek a moszkvai értekezletre odaérkeztek.

Apollo filmszínház

Carole Lombard és James Stewart a főszerepben.
A családi élet szimfóniája:

Egymásért

Luce és Magyar Világhíradók!

Rövid táviratok

Amsterdam, szeptember 22. (Német Távirati Iroda.) György király, Görögország volt uralkodója hétfőn este Londonba érkezett. A pályaudvaron az angol király és királyné, valamint Churchill, Eden és a kormány több más tagja fogadta. (MTI)

Amsterdam, szeptember 22. (Német Távirati Iroda.) Mint a Reuter iroda jelenti, Simlában hivatalos jelentést tettek közzé, amely szerint nem felelnek meg a valóságnak azok a legutóbbi jelentések, hogy brit-szovjet csapatok megszállták Teheránt. A szövetséges csapatok még mindig a városban kívül táboroznak. (MTI)

Róma, szeptember 22. (Német TI) Myron Taylor, Roosevelt külön megbízottja hétfőn repülőgépen elhagyta Rómát, hogy Lisszabonon át visszatérjen az Egyesült Államokba. (MTI)

Ankara, szept. 22. (Német TI) Irán új sahja szovjet-angol nyomásra, hogy mindenáron megtartsa az iráni trónt, elfogatási parancsot adott ki apja ellen.

Teherán, szept. 22. (Reuter) A volt sah minden ingó és ingatlan vagyonát az állam javára elkobozták. (MTI)

Londoni értesülések szerint a volt sah még mindig Iszpahánban tartózkodik. Kormánybizottság utazott hozzá, hogy aláírassa vele a végleges lemondásról szóló okmányt. A volt saht kényszeríteni akarják, hogy mondjon le magánjavainak nagyrészeről. (MTI)

Roosevelt üzenet küldött a zsidóknak

Newyork, szeptember 22. (Német Távirati Iroda.) Roosevelt elnök hétfőre virradó éjszaka Hydeparkból Washingtonba utazott. A „Newyork Daily News” szerint Roosevelt rögtön megérkezése után értekezletet hív össze az újonnan követelt hatmilliárd dolláros Angliának nyújtandó segítség tárgyában.

Roosevelt elnök üzenetet küldött az amerikai zsidóknak a zsidó újév alkalmából, amelyben többek között kiemelte, hogy a nemzet ismét azoknak a feladatoknak szenteli magát, amelyeket meg kell oldani. Roosevelt üzenetét Wise rabbi oivasta fel a rádióban. (MTI)

— A szamosújvári székely leányok Debrecenben. A szamosújvári székely leányok 36 tagú csoportja, akik az Egyesült Női Tábor vendégként három napot Budapesten töltöttek, ma Debrecenbe jönnek, megnézik a Hortobágyot, résztvesznek a debreceni Egyesült Női Tábor ülésén és szerdán fogynak visszaaztani Szamosújvárra.

Vígyszínház mozgó

BOLVÁRY GÉZA
mesteri rendezésében a szerelem, az izgalom, a vidámság, az ifjúság filmje:

Érett lányok

Fősz.: NAGY KATÓ, Ilse Werner, Hans Moser, Theo Lingner.
Bemutató ma!

Pigniczky István
A szegedi hírneves
Brauswetter óráinak
tanítványa
12 évig előrendő szakmunkás volt. — CSAPO-UTCA 12. SZ.

Lossonczy István felmentése főispáni állásától és kinevezése közellátási államtitkárrá

Budapest, szept. 22. A Kormányzó Lossonczy István Hajdú vármegye és Debrecen sz. kir. város főispánját ezektől az állásaitól búzó szolgáltatásainak elismerése mellett felmentette s a közellátási tárca nélküli miniszternek alárendelt országos közellátási hivatalhoz államtitkárrá kinevezte. (MTI.)

Ki lesz az új főispán?

Debrecen és Hajdú vármegye közönsége körében nagy érdeklődéssel

tárgyalják azt a kérdést, hogy ki lesz Hajdú vármegye és Debrecen város új főispánja? Több név van forgalomban, de bizonyosat nem lehet tudni. Értesülésünk szerint döntés a rák következő napokban fog megtörténni.

A főispáni kinevezés tulajdonképpen csak most vált aktuálissá, miután Lossonczy István főispáni állásától való felmentése és államtitkárrá való kinevezése megtörtént, illetve a legfelsőbb elhatározás tényéről a mai hivatalos lapban a közlés megjelent.

Dr Wörnle János ankarai magyar követ, Ghyczy Jenő a külügyminiszter állandó helyettese

Budapest, szeptember 22. (MTI.) A kormányzó a külügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök előterjesztésére dr Wörnle János rendkívüli követ és meghatalmazott minisztert az ankarai m. kir. követség vezetésével és a török fővárosban való képviseléssel követi minőségben megbízta.

Bárdossy László miniszterelnök és külügyminiszter a távozó dr Wörnle János rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter helyét Ghyczy Jenő rendkívüli követ és meghatalmazott miniszterrel töltötte be, Ghyczy Jenő követ éppen úgy, mint elődje, a külügyminiszter állandó helyetteseként fog működni.

Wörnle János rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter 1890. január 6-án született Újmoldvában, Krassó-Szörény vármegyében, Középsikolai tanulmányait a temesvári állami gimnáziumban végezte el, majd a budapesti egyetemen politikai és jogtudományi doktorátust szerzett. Közben letette a levéltári vizsgát. 1913-ban lépett állami szolgálatba, előbb a házi és udvari állami levéltárban, majd a császári és királyi külügyminiszterium levéltárában kapott beosztást, 1919-ben a bécsi követségre került, 1922-től 1926-ig Budapesten, 1926-tól 1928-ig Rómában működött, ekkor már mint követségi tanácsos, 1929-ben

ismét központi szolgálatra osztották be és 1930-tól 1938-ig a szófiai, bukaresti, belgrádi, majd a prágai követségben teljesített szolgálatot. 1938. december 12-én a külügyminiszter állandó helyettese lett és előbb néhai gr. Csáky István, majd Bárdossy László külügyminiszter mellett kiváló képességeivel és fáradhatatlan munkabíráásával működött közre az elmúlt évek nehéz külpolitikai problémái megoldásában, Wörnle János a magyar érdemrend nagykeresztjének és számos külföldi érdemrendnek, olasz, spanyol, bolgár és japán kitüntetéseknek a tulajdonosa.

Ghyczy Jenő rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter 1893. május 4-én született Kisigmándon. Főiskolai tanulmányait a bécsi cs. és kir. konzuli akadémián végezte. A viágháborúban a cs. és kir. 5. huszárezredben teljesített katonai szolgálatot. Külügyi szolgálatát az osztrák-magyar főhadiszálláson kezdte, majd annak feloszlata után 1919-ben felállította Kölnben a magyar konzulátust. A magyar diplomáciai szolgálatban a bécsi követségen mint beosztott követségi titkár, a szófiai, a prágai, a belgrádi és berlini követségen pedig mint első beosztott tisztviselő működött. 1939. áprilisában vette át a külügyminiszterium politikai osztályának vezetését és ezen a poszton működött a mai napig, amikor is a külügyminiszter állandó helyettese lett.

Mit láttunk Krivoj Rogban

(A m. kir. haditudósító-század közlése.)

Szovjetország vasérctermelésének 61 százaléka egyetlen város, Krivoj Rog elfoglalásával a szövetséges hatalmak kezébe került. Ennek a 200.000 lakosú gyárvárosnak elvesztése már magában véve is súlyos csapást jelent a szovjet iparra, nem beszélve arról, hogy Krivoj Rog csak egyike a vörösök kezéből kiragadott iparvárosoknak.

Amíg a gépjárműveinket feltöltik az egyik üzemanyagállomáson, van néhány perc időnk, hogy körülnézzünk a gyárnegyedben.

A krivojrogi vasérc a világ egyik legértékesebb vasérc: 67 százalék a nyersérc vastartalma. Nem csoda tehát, hogy a külföldi tőke már évtizedekkel ezelőtt érdeklődni kezdett ezután az ukránai kincsesbánya után és még jóval a világháború előtt részvénytársaság alakult francia és belga aranymilliókkal s hamarosan megkezdődött a vasérc kitermelése. Akkor még a doni medence szénbányáihoz szállították a vasércet feldolgozásra. 1930-ban azonban hozzáláttak a krivojrogi kohók, olvasztókemencék és vasművek felépítéséhez és például még máig sem épült meg a hengermű, sőt a Bessemer-kohók is csak 1939-re készültek el.

A krivojrogi vasművek 6000 munkást foglalkoztattak, a bányák több mint ötvenezretet. Sztachanov-rendszer szerint dolgoztak és napi 2500 tonna acélt és 1500 tonna vasat termeltek. — A telep három olvasztókemencéje közül kettő 900—900, egy pedig 1200 köbmétert szállított le naponta.

Most kezdtek hozzá a Krivoj Rog környékén elterülő gazdag szénmedence feltárásához, eddig azonban a 200 kilométerre eső Don-medence szénét használták fel, a szénbányák feltárásának

folytatása nem lesz különösebben nehéz munka, de a vasművek enélkül is rövidesen teljes erővel dolgozhatnak, mert a vörösök rombolásainak jóvátétele legfeljebb egy hónapot igényel.

A bányákban és a vasmű-telepen a vörös vezetők példátlanul szigorúak voltak a munkásokkal szemben. Valósággal rabszolgaként bántak velük, néhány perces késésért már fizetésük 25 százalékának feléi elvonásával büntették őket, arra pedig aki csak egyetlen napot is igazolatlanul töltött távol munkahelyétől, négy hónaptól egy évig terjedő börtönbüntetés várt. Természetesen még sokkal rosszabb volt a sora annak a sokezer fegyeneknek, aki itt végezte a kényszermunkát. Ezek a fegyenecsek nem voltak gonosztevők, csupán azt a meggondolatlanúságot követtek el, hogy nyíltan fejezték ki véleményüket a szovjet-rendszerrel.

És mi volt a jutalma annak, aki semmit sem vettett a szovjet hatalmasai ellen és szorgalmasan dolgozott a kimerültségig? Olyan nyomortanyákon lakhatott, amelynekhez fogható a mi munkásaink el sem tudnak képzelni. — A szovjet munkások lakásáról készített fényképeim mindennél többet mondanak.

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ

Ma is
KARÁDY KATALIN
diadalmas sikere:

**Ne kérdezd,
ki voltam**

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!
Híradó!

Német katonák rohama a keleti határezen.

Bolsevisták pusztításai Kiebben

(NST.) Illetékes német hely közlése szerint a német csapatok a kievi benyomulás után elképzeltetlen rombolás nyomaira találtak. A bolsevisták menekülésük előtt úgy hajtották végre a pusztítást, hogy nem törődtek a város és a környék polgári lakosságával.

A bolsevisták magukkal vitték minden létfonosságú készletet, amit nem vihettek magukkal, elégették és tönkretették a villamos- és a vízműveket.

Lépten-nyomon felrobbantott vasútvonalak és hidak roncsai merednek a levegőbe és a lakosság képtelen hozzájutni a legszükségesebbhez is.

A német katonák, különösen az utászegységek, a német csapatok előnyomulásához és utánpótlásához szükséges utakon és területeken máris eltakarították minden akadályt és eltávolították az aknazáratokat, úgyhogy a küzdő csapatokat nyomon követheti minden utánpótlás. (MTI.)

Pétain a francia állam új alapvonalairól

VICHY, szeptember 22. Pétain tábornagy, francia államfő hétfőn Chamberyben beszédet mondott. Beszédében ismét körvonalazta a francia állam alapvonalait, majd több alkotmányreformot, gazdasági és társadalmi újítást jelentett be.

A nemzeti tanácsosok — mondta Pétain többek között — szilárd tekintélyalapon nyugvó kormányzat létesítéséről szóló tervezetet nyújtottak át nekem. E javaslat sem előtt tartja a lakosság természetesen óhajait, kívánságait és szükségleteit. E tanácsosok behatóan tanulmányozták

a nemzeti közösség szervezetének komoly kérdéseit.

— A javaslat hangsúlyozza, hogy a kötelességek a jogok előtt állanak és előkészíti a társadalmi igazság kormányzatát. A javaslat szociális téren igazságos munkástörvényekkel hoz, hogy így érje el célját, az osztályharc kiküszöbölését. Természetesen, a mezőgazdák is meg kell kapniuk a foglalkozásukat szabályozó törvényeket.

Pétain befejezésül hangzott, hogy teljes bizalommal van a Franciaország megújulására irányuló közös munka sikere tekintetében. (MTI.)

A bolgár király szemléje

Szófia, szeptember 22. Boris bolgár király vasárnap délelőtti visszalért Szófiába. Az uralkodó a bolgár hadsereg különböző részeit szemlélte meg. Résztvett az ezévi katonai gyakorlatokat befejező őszi nagygyakorlaton is.

A „Duma” című bolgár vasárnapi lap felszólította a bolgár közélet kiválóságait, nyilatkozzanak a „Németország győzelme Bulgária győzelme” léteiről. A kérdésre többek között Senkov, a bolgár hadsereg főparancsnoka Lukev Senkov volt vezérkari főnök, Kalfov, a szobranje elnöke és Zankov volt miniszterelnök, az egyetem rektora válaszolt. A nyilatkozók egytől egyig hangoztatták, hogy bizonyosak a német győzelemben és kifejezték, hogy a német-bolgár sorsközösség révén a német győzelem egyúttal Bulgária győzelme is.

Zavargás

az angliai fasiszták internálótáborában.

London, szeptember 22. A Peel-féle angol internálótáborban, ahol Mosley angol nemzeti szocialista pártjának mintegy 600 tagja őrizetben van, zendülés támadt. Legutóbb az internálótáborból megszökött néhány egyén, amelyeket a rendőrség elfogott, azonban nem az internálótáborba vitték őket vissza, hanem a fogházba kerültek. Erre a mintegy 600 internált felázadt és a tábor őreit kövekkel és üvegekkel dobálták meg. A zendülőkkel előbb tárgyalást kíséreltek meg, amikor azonban a táborban levők nem tudták elérni, hogy a fogházba vetett

A BOLGÁR KORMÁNY RENDKÍVÜLI INTÉZKEDÉSEKET TETT

(Bud. Tud.) Svájci lapok jelentése szerint a bolgár kormány rendkívüli állapotot léptetett életbe. Ezzel kapcsolatban Filov miniszterelnök rádiófelhívást intézett a néphez s a tisztviselőket felszólította, hogy bármiféle jelenségről haladéktalanul értesítsék a kormányt. Kijelentette, hogy a kormány szigorú intézkedéseket tett Bulgária ellenségei ellen.

A „Slovo” rendkívüli nagyjelentőségűnek mondja ezeket az intézkedéseket, amelyek Bulgária szuverenitásának fenntartását jelentik. Más bolgár lapok felszólítják a lakosságot, hogy legyen éber. Ezek az intézkedések annak nyomán jöttek létre, hogy egész sor szovjet ejtőernyőst fogtak el. (MTI.)

társaikat visszazárásták és amikor értesültek arról, hogy minden könnyítés megszűnt számukra s vizen és kenyéren kell élniük, akkor az erőszakos jelenetek tovább folytatódottak. A táborban levők zavargása mindaddig tartott, amíg az internáltak a kimerültség állapotába nem jutottak.

A Popolo d'Italia budapesti jelentésében a magyar repülők haragoló tevékenysége Szovjetország ellen cím alatt foglalkozik a magyar légierő kiváló teljesítményeivel. A cikk részletesen és a legnagyobb elismerés hangján ír arról a szerepről, amelyet a magyar légierő a Szovjetunió elleni hadjáratban játszik. (MTI.)

A Kormányzó Ur gyűjtötte meg az emlékezés fátylóját az országos Széchenyi ünnepeken

»Emlékezzünk a leghívebb és legnagyobb magyarra.«

A budapesti Vigadóban gróf Széchenyi István születésének 150-ik évfordulója alkalmából rendezett nagy ünnepeken a közélet minden számottevő tagjának jelenlétében gyűjtötte meg Horthy Miklós, Magyarország kormányzója az emlékezés fátylóját.

Fél 11 órakor harsonaszó jelezte, hogy a Vigadó elé érkezett Magyarország kormányzója. Bárdossy László miniszterelnök és Bárczy István államtitkár kísérte a kormányzó párt a nagyterembe. Az egyetemi énekkar elénekelt a Himnusz, majd a Kormányzó Ur meggyűjtötte az emlékezés fátylóját a következő szavak kíséretében:

— Emlékezzünk gróf Széchenyi Istvánra, a leghívebb és legnagyobb magyarra, aki égő fátylaként világított és világít ma is nemzetünknek.

— Tünetnyes élete, kiapadhatatlan alkotó ereje és irányadó eszméi mindenkor útmutató fényt jelentenek a magyarság számára.

— A Széchenyi szelleméből fakadó tűz az áldozatos, tiszta hazaszeretet tüze. Atadom ezt a tüzet a magyar ifjúságnak. Hordozza lelkében, védje a vharban és vigye embertől emberig, faluról falura, városról városra.

Az ifjúság képviselője a magyar tartott égő fátylával elindult a teremből az előcsarnokba, ahol a koszorút hozó küldötségek várták az ünnepség befejezését.

Az egyetemi énekkar száma után Bárdossy László miniszterelnök mondott ünnepi beszédet, melyben megemlékezett arról, hogy a nemzet igazi ereje saját vérből származott nagyjainak szellemében és munkájuk megvalósult eredményében él. Mentől sügárzóbb az a szellem, amely nagyjaink emlékeiből árad, annál egysegebb, erősebb és szilárdabb az a közösség, amit nemzetnek nevezünk. A génius nagysága az egyéniség és a nemzet, a két örök pólus, csodálatos kölcsönhatásában rejlik. Nincsen olyan valóban alkotó egyéniség, akinek szelleme és ereje ne fakadna és ne táplálkoznék egy faji és nemzeti közösségből.

Az egymást követő nemzedékeken túl terjed ez a kapcsolat. Atyák fiaiknak, fiúk az unokáiknak adják az örökségként kapott szellemi és erkölcsi értékeket. Mert a nemzet élete szellemi élet. S az élet roppant boltozatait messze a múlt talaján álló oszlopok hordják. E boltozat alatt olyan fényben járunk, amelynek forrásai a maguk fizikai valóságában rég kihunytak már.

— A nemzet életében szerepet vállalók igazi nagysága éppen abban rejlik, hogy életük, gondolataik, eszelekedeteik hatása nincsen saját korukhoz kötve. Az igazi nagyok álló csillagok a nemzet egén.

— Ezeréves történelmünk lett a Gondviselés teremő és irányító géniusok egész sorát adta a magyarságnak. Csak az a kérdés, hivatkozhatunk e nagyságunkra jó lelkiismerettel olyan értelemben, hogy a nemzet csakugyan magáévá tette e szavukat, tanításukat? Megvalósítottuk-e azt, amit számunkra kijelöltek?

— Mindazt, amit a génius és a nemzet viszonyáról elmondtam — folytatta Bárdossy miniszterelnök — Széchenyi István életének műve példázta a legjobban. Ma-

gyar volt a szíve gyökeréig, magyar minden érzése, gondolata. Hívó volt, aki azt vallotta, hogy láthatatlan hatalmak vezetnek bennünket s közülünk a legnagyobb sem sokkal több, mint engedelmes eszköz magasabb kézben. Azért küldetett, hogy felrzza államabó ezt a nemzetet, élénk tartsa a magunk megismerésének tükrét, felemelje ezt a nemzetet és tudatossá tegye magyar hivatását, rendeltetését ezen a földön.

— Sohasem magát, mindig csak a nemzetet nézte. A cselekvés öröme, az alkotás vágya úgy izzott benne, mint még senkiben ezen a magyar földön. Történelmünkben páratlan ez a dinamizmus, mellyel átforgatta, alakította a magyar világot.

— Terveit és gondolatait és ezek megvalósításán át önmagát is valóságos beleírta, belevészte a haza földjébe s ez az ország, mint egy roppant arekép, több mint 100 év után ma is örök vonásait tükrözi.

— Bizony hazát nem alkot holt föld, hanem élő ember és Istennek ez a napszámosa erre egyetlen pillanatot sem mulasztott. Ehhez nem volt szüksége politikai rendszerre. De ismételtlen megmondotta, hogy konvulzió nélküli reformokat akar. Az ember ne mindig címe és állása, de mint ember, belbecse után látottasság — írta egyik barátjának, akihez ezeket a sorokat is intézte: »En azt hiszem, hogy csak birtokaink józanabb felosztása, javított törvények, gazdasági rendszerünk jobb elrendezése és jó hitel után következhet belső és külső kereskedés. En azt gondolom, hogy előmenetelünk csak tőlünk függ.«

— Mintha csak a mi nemzedékünk számára üzenté volna: »Élünk még, nem vagyunk holt nemzetnek szerencsétlen tagjai. Leírhatatlan kinok közt becsületesen vívtunk, kicsi és nagy tehetsége szerint!« Valóban, a multak anynyi megpróbáltatása csak megsokszorozta a nemzet hitét, áldozatkészségét. Erőben gyarapodva, lélekben szilárdan ma ismét viharban áll a magyar és európai hivatásának hűséges szolgálatában újra áldozza vérért. Vitéz katonái távoli harcokban napról napra bizonyosságot adnak arról, hogy ez a nemzet élni akar és hogy méltó az életre, amelyért áldozatot is tud hozni.

— Széchenyi útján, Széchenyi követve merjen ez a nemzet nagy lenni, de legyen egyszersmind bölcs is. Bizzon erejében, bizzék önmagában, de sohasé bizza el magát.

A miniszterelnök beszéde után felharsant a taps és a Szózatot nyert befejezést az ünnepély.

A Széchenyi-szobornál a fátylavívó meggyűjtötte az emléktüzet, majd Varga József kereskedelmi miniszter lépett a szobor elé és elmondotta emlékbeszédét.

Bárdossy László miniszterelnök helyezte ezután a szobor talapzatára a Kormányzó koszorúját. Az országgyűlés két háza nevében Széchenyi Bertalan és Tasnády Nagy András, a honvédség koszorúját pedig vitéz Szombathelyi Ferenc altábornagy helyezte el. utána elindult a fátylász staféta, hogy az emlékezés lángját körülhordozzák az egész országban és nyomában mindenütt emlékezzenek a legnagyobb magyarra.

Iskolahegedű, tangóharmonika, gitár, mandolin
mindennemű felszerelés nagy választékban kapható
Szendró, Batthyány ucca 22. sz.
Ujabbán iskolák, kották állandó raktáron

Révész Imre püspök a Nagytemplomban Széchenyi István prófétái és apostoli elhivatottságáról beszélt

Debrecen reformátussága vasárnap délelőtt áldozott Széchenyi István gróf emlékének. D. dr. Révész Imre püspök a teljesen megtelt Nagytemplomban szép beszédet tartott, amelyet a legnagyobb magyar emlékének szentelt.

A püspök az emberi nagyságot a hegyóriáshoz és a hegyi folyamhoz hasonlította. Az embermilliók örök vágya, hogy feljusson a csúcra, de a kevesek — akik felérnek — sem bírják el az állandó ottartózkodást, visszatérnek a völgybe. A folyam fent ered a csúcs tiszta havából és kristályos tisztaságból száll le a por, a szenny hétköznap alantos világába. **Ő nem gyönyörködtegni, szédíteni és vonzani, hanem használni, szolgálni és segíteni akar, malmot és erőművet hajtanl.** — Csak így lehet „mindenkinek minden“, míg a hegyóriás „mindenkinek egy“, senkinek sem szolgál. Majd a prófétái és az apostoli élet feltételeiről és lényegéről beszélt. Ezeknek a célja, hogy megértésük a szellemileg vagy társadalmilag legmélyebbe: állót is, sőt az övétől teljesen eltérő, vagy éppen övével ellenkező állásponton lévő is. Példaként Pál apostolt állította előtérbe.

A próféta és apostol tulajdonképeni célja a segítés, a szolgálat, a mentés. A próféta és az apostol meg akar menteni a romlástól és a kárhozattól veszendő lelkeket és népeket. Tudja, hogy csak némelyeket tarthat meg. — A tömeg, a többség értetlenül, sőt ellenségesen fog szembefordulni vele. — Csak a kiválasztottak fogják megadni jobbát és igénybe venni segítő szolgálatát. A próféta és az apostol megtagadja és megáldozza önmagát, eltűnik munkája mögött.

— Az államférfi, az országalkotó és nemzetvezető politikai rendszerint nem tiszta típus, valahogy közbötte van a hegyoromnak és a hegyi folyamnak. — De mégis annyival vagy mélyebb nyomot egy nép, esetleg az emberiség egy nagy része életében, minél közelebb áll a prófétái és az apostoli típushoz.

A püspök ezután közvetlenül Széchenyi Istvánról beszélt:

— A ma másfél százada született Széchenyi István legmélyebb indoklással épp azért érdemli meg a legnagyobb magyar nevet, mert egyénisége mélyen mélyen prófétái és apostoli vonások rejtőztek. Széchenyi megértő volt. Nemzetünknek halálos szibbadásból felemelkedése, sőt igazában öntudatos és egységes nemzeté válása is ott kezdődött, hogy akadt egy fényben és gazdagságban élő főúr, aki megértette a nyomorult jobbágyi sorsot. Ez a nagyműveltségű világi bele tudott helyezkedni műveletlen és elhagyott magyar milliók lelkébe. Ez a magyar elöszőr alig tudó és a magyar nemzeti lélektől meglehetősen elszigeteltségben felnőtt bécsi mánásfi szíve — mint éppen itt Debrecenben tapasztalta legvilágosabban először —, a torkában vert és szemét könnyek futották el, valahányszor meghallotta egy alföldi

magyar pásztortilinkó szavát. — Ez a megértő ember minden lálegzetével és szívdobbanásával használni és segíteni, szolgálni és menteni akart. Élete és működése semmi vonatkozásban sem hárította meg feléges szavát:

„Lenyesik szárnyaimat, lábaimon járok, levágják lábaimat, kezeimen fogok járni, ha ezeket is kiszakítják, hason fogok mászni, hogy használhassak.“

„Csak úgy hosszabbítsd meg életemet oh mennyei Atyám, így imádkozám és imádkozom minden nap, ha a közre nézve hasznos lehetek.“

„Életemet embertársaim, hazám és honfitársaim javára áldozom fel.“

— Debreceni huszárpapátány, korábban ezeket írta Széchenyi:

„A legnagyobb vonzódást érzem a durva néphez, melyet voltaképp hön szeretek. Életemmel, véreimmel szeretnék segíteni rajta és osztóznám vele együtt szenvedve, sorsában. De sokszor elriaszt és felvidt vad igazságtalansága, gögje és önhittsége.“

— Születése másfélszázados forduló napján bizonyosságot teszünk arról, hogy Széchenyi prófétái és apostoli istenember volt, aki mindekinek minden lett, hogy minden módon megtartsan némelyeket. Ebből az önáldozatból született meg az új Magyarország. Vezetészmél több száz év multán is élő vilákként, üdítő és éltető áradatként zuhognak végig az útkereső magyar lelken. A keresztényi magyar életprogram ma is nyilegyenes, mert ma is a Széchenyi, úgy, ahogyan ő egy századal előbb megfogalmazta: „Az emberiségnek egy nemzetet megtartani“, testvéries megértés, mentő segítés és ön-megtagadó áldozat által.

Révész Imre püspök nagyhatású szónoklatát egy érdekes visszaemlékezésel fejezte be és ezeket mondta:

— Nyolcvanegy és fél évvel ezelőtt, 1860 április 26-án, az egyik legszomorúbb magyar tavaszon, melyhez hasonló hat hasonló okból éppen az idén élünk át, polgári gyászünnepelet tartott Debrecen közönsége itt a Nagytemplomban, a néhány héttel ezelőtt tragikusán elhunyt legnagyobb magyar emlékére. Feljegyezték, hogy ez alkalommal a Nagytemplomból legalább ugyanolyan tömegek rekedtek ki, mint amennyien befértek. A gyászünnepelet szónoka az egyik debreceni református lelkipásztor volt. Hadd fejezzem be igehirdetésem azokkal a szavakkal, melyekkel ő vonta le Széchenyi István életének örök tanulságát:

„Nekünk szent fogadást kell tennünk és megesküdünk, miként ő megesküdött egykor, hogy a mi nemzetünket és hazánkat, közös édesanyánkat csendben és viharban, vészben és örömben egyaránt soha el nem hagyjuk, hanem szeretni fogjuk, miként ő szeretett háttartalan szent szeretettel.“

A püspök ezután buzdó imát mondott, majd az ünnepélyes istentisztelet a Himnusz eléneklésével ért véget.

Az érdekeltek meghallgatása után dönt a tanítás kezdési idejéről a debreceni tanfelügyelőség

A napokban megjelent kultuszminiszteri rendelet a tanítás kezdési időpontjának megállapítását mindenütt a helyi tanügyi hatóságok döntési körébe utalja. Ugyanis az új időszámításal kapcsolatban felvetődött az az óhaj, hogy különösen a külsőségen lakó gyermekek érdekében célszerű volna a tanítás kezdési időpontját az eddigi 8 óra helyett 9 órára tenni, ami végeredményben megfelelne a régebbi 8 órának.

A téli hónapokban ugyanis hét óra, ami a régi időszámítás szerint hat órának felel meg, még sötét van, már pedig sok külsőségi lakos gyermeknek hét óra után mindjárt el kell indulnia, hogy idejében iskolába érkezessen. Most ennek a kérdésnek eldöntése a miniszteri rendelkezés következtében a helyi tanügyi hatóság hatáskörébe került. Munkatársunk kérdést intézett ezzel kapcsolatban Bendák Gyula tanfelügyelőhöz, aki a következőket mondotta:

— A tanítás kezdésének időpontjáról az érdekeltek meghallgatása után, rövid időn belül döntés történik. Természetesen olyan megoldást igyekszünk találni, hogy a jogos kívánásoknak teljes mértékben eleget tegyünk. Az iskolák felső tagozatának szorgalmi idejére vonatkozólag is most küldtem ki a felhívást az illetékesekhez, itt az a cél, hogy a szorgalmi idő hat hónap helyett hét-nyolc hónapnak megfelelő legyen.

— Válságba került Románia élelmiszeripara. Különösen a cukor-, ételolaj- és sörgyártásban mutatkozik nagy visszaesés.

Divatos női bőrkesztyűk nagy választékban
Tóthfalussy
PIAC UCCA 40.

A Tiszántúl öntözéséhez a Visó völgyében tárolnak egymilliárd köbméter vizet

Az érdekelt gazdák az öntözéses gazdálkodáshoz szövetkezeteket alakítanak

Vasárnap igen értékes előadás hangzott el Debrecenben. Vitéz Kenyeres János országgyűlési képviselő ismertette filmelőadás keretében az Apollóban az öntözési tervek és az eddig elvégzett munkát.

Az előadás előtt Hajdú vármegye vitézi székhatálya tartott bevezetőt és rámutatott arra, hogy a szeszélyes időjárás mellett az Alföldön nagy pusztítást okozott évszázadokon át hol a szárazság, hol az árvíz. Az öntözéses rendszer mellett ezt a váltakozó kárt szüntetik meg és többet termelnek majd a jövőben. Az ezideig elvégzett szabályozásokkal, csatornázásokkal többmillió holdat adtak át a mezőgazdasági művelésnek. Újabb nagyszabású munka indult, hogy a vízveszélyt áldássá változtassák az öntözéses gazdaságok szervezésével.

Vitéz Kenyeres János azzal kezdte előadását, hogy gróf Széchenyi István kezdte meg a csatornázást, vízszabályozást az országban és az ő munkáját követve ma már hat és fél millió holdat adtak a mezőgazdák kezébe. Mi lett volna, ha nem tudják ezeket a földeket termővé tenni? A népesség emelkedett az elmúlt évtizedek alatt és így a gyarapodás elhelyezkedhetett a víztől visszahódított földeken. Községek alakulhattak, tanyák ezrei épülhettek és a több embernek több kenyérnek valót arattak. Az ország népessége most is állandóan növekedik és ha a mostani növekedési arányt vesszük is, akkor is száz év múlva 26 milliós magyarsággal kell számolni.

— Most azt mondják — hangzott az előadó —, hogy annyit termelünk, hogy fölösleg is van. Ez azonban jórészt annak köszönhető, hogy alacsony az életszínvonal, ha ez emelkedik, a népesség megszorodik, eltűnik a fölösleg, sőt behozatalra szorulunk. Nagyobb lecsapolható területek már nem állanak rendelkezésre, tehát többtermelés kell biztosítani, hogy legyen itt elegendő élelem. A többtermelés pedig nem képzelhető el öntözéses gazdálkodás nélkül. A jól bevált külföldi példák alapján indult meg Magyarországon is a munka az Öntözésügyi Hivatal irányításával. A tervek elkészültek és 85-millió pengő keretben 15 év alatt kell a Tiszántúlon 300.000 hold öntözését biztosítani. Ilyen módon másfél-szeres-kétszeres termést tudnak elérni. Ahhoz, hogy száz év múlva is elég termés legyen a magyar földön élők számára, az öntözéses területek számát négy és fél millió holdra kell majd emelni.

Az öntözéses gazdaság megtalálja a az áramítását, mert a több kiadás még több bevételt biztosít a több termés révén. Jobban keres a gazda és a földművelő is több munkát kapnak. Az öntözéses gazdaság sokkal több munkát foglalkoztat, mint a mai mezőgazdasági termelői rend.

Az öntözéses gazdálkodás átalakítja az Alföld gazdálkodását. Több lesz az öntözés révén a jó legelő, rét, több lesz az állat és emelkedik a kapás-növényekkel bevetett területek nagysága.

A Tiszántúl 300.000 holdján az öntözéses gazdálkodásra való áttérés 44 millió pengő több kiadást jelent a gazdáknak. Ez olyan nagy teher, hogy nem bírják viselni, csak szövetkezetek alakításával és az Öntözésügyi Hivatal támogatásával. A tervek szerint egy hold öntözése a vízhasználati díj és berendezések címén 20 pengő évi különkiadást jelent.

A tiszántúli öntözéses rendszerek kiépítésénél már teljesen készen van a 20.000 hold öntözéséhez elegendő liszafüredi öntözőmű, melynek csatornája 50 kilométer hosszú és Karcag határáig húzódik. A Tisza vizét 16 méter magasra emelik a szivattyúk, hogy szétárhasson mindenüvé a csatornák vize. A körös-völgyi öntözési rendszer 25.000 holdra adja majd a vizet a békéscsantandrási duzzasztó

megépítésével. Hosszú hajózható csatornát is kapnak a gazdák. A liszafüredi öntözőmű hajózható főcsatornája 97 kilométer hosszú lesz. Az építése már folyik. Ez az öntözési rendszer 250.000 hold öntözéses művelését teszi lehetővé.

A tavaszi bőséges vizek tárolásánál, hogy nyáron is legyen bő víz az öntözéshez, előbb arra gondoltak, hogy 10000 holdon létesítenek tárolót, magas töltések között tárolnak 250 millió köbméter vizet. Nem akartak elvonni a termeléstől 10.000 holdat, így határozták el a Kárpátalja visszakerülésével, hogy a Tarac völgyében tárolják a vizet, a tervek elkészültek, de Eszák-Erdély visszakerülésével jobb mód kínálkozott és most már a Tiszántúl öntözéséhez a Visó völgyét használják

Két hónapig hevert eltemetetlenül az öngyilkos a Nagyerdőben

Egy debreceni fiatalember tragédiája

A debreceni Nagyerdőben az erdőri lakás közelében egy tölgyfa alatt a bokorban egy fiatalember holttestét találták meg Sági Lajos és Sági Gyula Kinizsi uca 99. sz. alatti lakosok, akik magyordófavesszőt szedni mentek az erdőbe. Azonnal jelentést tettek a csendőrségnek a leletről. Először azt gondolták, hogy bűncselekmény történt, de a vizsgálat során megállapították, hogy öngyilkosságról van szó. A fiatalember felakasztotta magát és hetek óta hevert eltemetetlenül az erdőben. A ruha lerohadt már testéről. A zsebében talált iratokból kiderült, hogy az öngyilkos Barna Pál 1921-ben született debreceni kereskedőszedő, aki a Benyáts-cégnél dolgozott 1928-tól 1940 októberéig.

Az anyja elmondotta, hogy fia,

Filmvállalatot alapított kilenc hentesmester

Érdekes új vállalkozás keletkezett Budapesten. Kilenc hentesmester Pergőképforgalmi kft. címen filmvállalatot alapított, mely filmek gyártásával és forgalombahozásával foglalkozik. A vállalat törzstőkéje 10.000 pengő. A tagok kötelezték magukat, hogy ha a taggyűlés úgy határozna, akkor öt napon belül pótbefizetést eszközölnek. Az új vállalatot bejegyezték a budapesti törvényszéken a kereskedelmi társaságok cégjegyzékébe.

Hamisított gumiarábikummal szélhámuskodott egy ügynök

Az utóbbi időben egyre több esetben tesszük feljelentést a rendőrségen, olyan szélhámusok ellen, akik egyes tengerentúli nyersanyagok hiányára bázisozva hamisított anyaggal vezetik félre a kereskedőket...

Nagy Sándor fűszerkereskedő, Görbe uca 1. szám alatti lakos feljelentést tett névrokona Nagy Sándor ügynök, Fazekas Mihály u. 6. sz. alatti lakos ellen, aki megjelent ízletében és eladott neki 25 kg. gumiarábikumot 117 pengőért. Tekintve, hogy gumiarábikumot nehéz kapni, a kereskedő örült a sikerült vételnek. Öröme azonban alaposan megesőkent, amikor másnap megvizsgálva a vásárolt anyagot, kiderült arról, hogy községes hamisítvány.

A kereskedő felelősségre vonta az ügynököt, aki kijelentette, hogy az enyvet visszaveszi bizományba tőle és eladja, azután az árával elszámol. Kötöttek is erre nézve egy szabályszerű bizományi megegyezést. Azonban ismét visszaélést

fel, ahol egymilliárd köbméter vizet is tudnak tárolni a tavaszi áradások vizéből.

Az öntözéses gazdálkodásra való áttérésnél nem akarják, hogy a magyar gazda a saját kárán tanuljon és ezért kísérleti telepeken tanulmányozzák az új termelést, hogy a gazdák kipróbálva, készen kapják a terveket, módszereket. A Hortobágy 1300 holdján évek óta folyik a kísérletezés és igen kiváló eredményeket értek el öntözéssel. Kis vitézi mintatelepek is működnek már, ahol meggyőződhetnek a gazdák az öntözéses gazdálkodás előnyeiről.

Az értékes előadást a zsúfolt nézőtér nagy tetszéssel fogadta. A kísérő filmek keretében a csatornaépítési munkálatokat, a hortobágyi rizstermelést, öntözéses gazdálkodást mutatták be. Láthatták a nézők, hogyan termeltek és hogyan csépeltek a Hortobágyon 17 holdon 500 mázsa kitűnő, hófehér rizst.

aki a nyáron Kárpátalján dolgozott vasútépítésnél, július 21-én jött haza. Ingerült volt nagyon és össze is veszték. Dühösen ment el hazulról és nem tért többé vissza. Az anyja várt néhány napig, majd június 28-án jelentette a rendőrségnek, hogy eltűnt a fia. A kutatás megindult, de nem vezetett eredményre.

Az öngyilkossággal kapcsolatban tanukat kérdeztek meg, így Benyáts Ernőt is, aki elmondotta, hogy panaszkodott neki a segéd arról, hogy fehérvérűségben szenved és nem sokáig fog élni. Kovács Margit vallomása szerint már annak idején öngyilkosságról beszélt Barna Pál és azt mondta, hogy fölbélvi magát.

A debreceni ügyészség a temetési engedélyt megadta.

követett el, mert a hamisított gumiarábikumot is elvitte és a pénzzel sem számolt el. A károsult feljelentésére megindult a vizsgálat. Nagy Sándor ügynök azonban időközben eltűnt Debrecenből. A rendőrség megindította a körözést kézrekerítésére.

— Munkácson, ahol évente jelentkezik a tifusz a sok nyitott kút miatt, most védekezésül kétezer embert beoltottak tifusz ellen.

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

Ma délelőtti kerül a debreceni rögtönítelő bíróság elé a hajdúszoboszlói tolvaj csomagghordó

Beszámoltunk már arról, hogy a debreceni törvényszék fogházába beszállították Hajdúszoboszlóról Juhai Józsefet, aki Kovács László pincértől, annak lakására az elosztás ideje alatt behatolva ellopt néhány ruhát és 300 pengőt.

Juhai beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy naponta miut csomagghordó a fürdő és szálloda körül megkeresett 4-5 pengőt, de a hűvösebb idővel távozó fürdőzők miatt megesőkent a jövedelme. Arra határozta el magát, hogy a télidőre gondoskodik tartalék tőléről. Tudta, hogy a pincérnek megtakarított pénze is van, azt akarta magának megszerezni, hogy az új fürdőszekőnig legyen pénze.

Az ügyészség vádirata alapján dr. Jeney Sándornak, a törvényszék elnökének vezetésével ma, kedden délelőtt 9 órakor kezd meg a rögtönítelő bíróság Juhai bűnügyének tárgyalását. A vádat dr. Perc László ügyész képviseli. Az orvosszakértők megvizsgálták alaposan a fogházban Juhait és megállapították, hogy beszámítható teljesen, nem beteg.

Statáriális bíróság elé kerül egy debreceni vasúti tolvaj

A debreceni rendőrség elfogta és őrizetbe vette Gólya Pál 27 éves debreceni, Dobozi uca 3. sz. alatti lakost, aki a nagyalomás vasúti pénztáránál szombaton éjszaka 4 órakor ellopta Parkas István tanár, Burgundia uca 2. sz. alatti lakos ruhaneműekkel felt utazó bőröndjét.

Másnap a lopott holmikat árusítani kezdte, vesztőre azonban az egyikruhadarabot a károsult rokonának kínálta megvételre, aki felismerte azt és rendőrnök adta át a fiatalembernek. A rendőrség megkezdte Gólya Pál kihallgatását és az a gyanú, hogy több pályaudvari lopás terhelő lelkiismeretét. Tekintve, hogy a lopás elosztóidő alatt történt, Gólya Pál felett a statáriális bíróság ítélik.

Átmeneti kabátok

Divatöltönyök

Lengyelbundák és

Bőr kabát

különlegességek

Nagy választékban

Olcso szabott áron

Grünfeld

úriszabóság

Kistemplom mellett.

Vitéz Bély vezérőrnagy Rómában

Róma, szeptember 22. Vitéz Bély Alajos vezérőrnagy, az ifjúság honvédelmi nevelésének és testnevelésének országos vezetője kíséretével együtt hétfőn délután Rómába érkezett, hogy személyesen is megismerkedjék az olasz ifjúsági nevelés vezetőivel és tanulmányozza az olasz ifjúsági szervezetek működését. (MTL)

Roosevelt rendkívüli értekezletet hívott egybe

Roosevelt a pártvezetőket és a gazdasági szakértőket fontos rendkívüli értekezletre hívta össze. Az USA valamennyi gazdasági, politikai és katonai szakértője megjelent. Állítólag a kölcsön és hitel-törvény második hitelrészének esélyességét akarja az elnök lehetővé tenni.

Öngyilkos lett a newyorki török főkonzul

Ali Nehmet török főkonzul lakásán holtan találták. A körülmények arra mutatnak, hogy öngyilkosságot követett el.

Újabb városok, hol igénybe lehet venni a lakásokot

Budapest, szeptember 22. (MTL) A belügyminiszter újabb rendeletet adott ki a nem lakott helyiségeknek egyes városokban való igénybevételeiről. A rendelet értelmében a lakás céljára szolgáló, de nem lakott helyiségek igénybevitelét a polgármester a korábbi rendeletben felsorolt városokon felül, az alábbi törvényhatósági jogú és megyei városokban is elrendelheti: Hódmezővásárhely, Szekesfehervár, Beregszász, Csongrád, Kiskunfélegyháza, Nagykőrös, Szamosújvár, Szentendre, Szentes, Szilágyosmilyó és Vác.

Három új tánc

Rumba-fox, Quick-fox, Swing-Slow. Beszámoló dr. Kürthy Mária Magda új táncok bemutatójáról

Várakozáson felüli érdeklődés előzte meg az általunk is előzetesen jelentett új táncok bemutatóját. Kétúró jazz-táncok kísérlete mellett kiválasztott párok mutatták be az új táncokat a lánctermét zsúfolásig megtöltő előkelő közönség előtt. Ez azt látszik bizonyítani, hogy a komoly idők ellenére a tánc kultusz ma már olyan teret hódított magának, hogy hovatovább mindenki táncol. A régi szellemmel ellenében tekintetben senki sem öregszik s mint a lebilincselő modorú dr. Kürthy Mária Magda, a táncoktatás nagy mestere is mondotta: „Az életkor most már nem probléma a táncnál, mint ez hajdanában volt. Ennek a magyarázata nem csupán abban rejlik, hogy a mai modern táncokat különbözőbb testi megerőltetés nélkül mindenki táncolhatja, hanem mert a mai emberek közfelfogása is eljutott odáig, hogy előítélet nélkül természetesnek találja, hogy a táncot, mint az élet egy kedves ajándékát, nem csupán a kimondott fiatalabb években, hanem később is élvezhetik”.

A bemutatott három új táncot a jelenlévők nagy tetszéssel fogadták és ezek közül különösen a gyorsütemű Rumba-fox-ot tapsolták meg nagyon. A szemléltető mind a három tánc igen kellemesen hat és megállapítható, hogy ezek közül a Rumba-fox az, ami teljesen új lépésekkel és figurákkal mutatkozik, amit tanulni kell. Ezzel szemben a Swing-Slow és a Quick-fox táncok úgy mutatkoznak, hogy azok nagyobb részt ismert lépésekből és fordulatokból vannak összekombinálva és egy kis gyakorlattal könnyen elsajátíthatók. Az a vélemény alakult ki a jelenlévők között, hogy a Rumba-fox hosszútávú lesz, mert az egycsapásra meghódította a közönséget, míg a Quick-fox és a Swing-Slow már csak azért is életképesek maradnak, mert nagyobb részt régebbi figurákból kellemes vonalvezetéssel összeállított táncok.

Egy szovjet vasbetonerőd stukák támadása után.

Lángvetők füstölték ki ezt a bunkert Leningrád alatt.

Kommunista leányok robbantási kísérletét Újvidéken

Angol robbanóbombával elpusztították az újvidéki német könyvkereskedés kirakatát — Az egyik kommunista leány rálőtt a nyomozó csendőrré — Elfogtak három kommunista diákleányt

Szabadka, szeptember 22. Az újvidéki Deutsches Volksblatt beszámoló arról, hogy kommunista diákleányok fel akartak robbantani három újvidéki német üzletet.

Szombatra virradó éjszaka megdöbentő kommunista merénylet történt az újvidéki Fő-uccán, írja a lap. A Hitler Adolf uccában robbanó patronot dobtak a német könyvkereskedésbe, a patron összetörte az üzlet kirakatát. Ugyanakkor három leány fel akart robbantani két másik üzletet. A leányokat letartóztatták. Valószínű, hogy a német könyvkereskedés ellen elkövetett merénylet és a másik két merénylet között összefüggés van.

Palkovics János, az újvidéki porta házimestere éjszaka fél 12 órakor tért haza a moziból s észrevette, hogy Derner üvegkereskedő üzlete előtt három gyanús leány tartózkodik. Azt hitte, hogy betörésről van szó és jobban figyelni kezdett. Megfigyelte, hogy a kilak közelében láng csap fel. Lerohant a lépcsőn, azonban a láng elaludt. Néhány pillanat múlva újabb látnak. Odarohant és tettenért egy fiatal leányt, aki gyújtószinórt tartott a kezében.

Az égő zsinórt azonnal eloltotta, a leányt elfogta és kiáltására két rendőrsietelt segítségül. A rendőrök a két fiatal leány után vetették magukat, akik el akartak szökni, mindhármat elfogták és előállították a rendőrségre. Beismerték, hogy fel akarták robbantani az üzletet. Az egyik leány 19 éves, újvidéki szerb szülők gyermeke, gimnáziumi tanuló, bátyja Belgrádban él. Az előtt az újvidéki pénzügyigazgatóságon volt tisztviselő. A többi leány is beismerte, hogy fel akarták robbantani Derner üzletét és elhatározták, hogy dinamitpatropt helyeznek el Freygang Kálmán ékszerész üzletében is.

Amíg ezek az események lejátszódtak, a Hitler Adolf uccában robbanás történt. A német könyvkereskedésbe robbanópatront dobtak. A robbanás zárlára az egész környék felébredt.

Ennek a robbanásnak a tetteseit azonban nem sikerült elfogni. — A robbanás ereje átütötte a vasredőnyt, az egész kirakatot elpusztította. Az újvidéki rendőrség már az első órákban megállapította, hogy a robbanóanyag angol eredetű. A nyomozás során számos egyént előállítottak és kihallgattak.

TERMÉNYEIT TÜZKÁR ELLEN ÁTALÁNYBIZTOSÍTÁS KEREKÉBEN BIZTOSÍTHATJA LEGOLCSÓBBAN!

A gyanús leányok a gyanú ráterelődött egy Böhm Lili nevű 22 éves ismert kommunista leányra, akit szintén le-

akartak tartóztatni. A zsidó származású leány revolver rántott és rálőtt a csendőrré, aki elő akarta állítani. — A csendőr félreugrott, mire a leány el akarta megegyeztetni a Browningot, a fegyver csütörtököt mondott, s a csendőr a leányt előállította.

Budapesten letörlik a tojásspekulációt és vásárlási könyvre adják a tojást

Mint Budapestról jelentik, az új közellátási miniszter rendeletére a tojáskérdés rendezése került előtérbe Budapesten. A főváros lakosságának hűtött tojásszükséglete 165 vagonra tehető, ezzel szemben a hűtőházakban már több mint 400 vagon tojás van felhalmozva. Tojást mégsem kapni, csak nagynehezen.

A felhalmozott tojáskészleteket ellenőrzik. Györfly-Benyel közlelmezési miniszter intézkedései nyomán piacra kényszerítik azt a tojásmenyi-

seget, amely a főváros lakosságának ellátásához feltétlenül szükséges. Hogy visszaélések ne történhessenek a tojásvásárlással és senki ne halmozhasson fel többszöri bevásárlás útján nagyobb mennyiségeket, tojást ezentúl csak a vásárlási könyvekre lehet kapni személyenként és hetenként 3-3 darabot.

Az intézkedésre azért volt szükség, mert az elraktározott tojáskészletekkel a nagykereskedők spekulálni akartak.

Debrecenben van a vidék egyik leggazdagabb történelmi levéltára

A legrégebbi okmány 1327-ből való

A városi, megyei és községi levéltárakban rendkívül értékes és érdekes anyag található. Különösen a román kezekbe került elcsatolt területi levéltárakban vandál pusztítások történtek, pótolhatatlan károkat okozva az utókornak.

Az Országos Levéltár és általában a magyar levéltári szakkörök a belügyminiszterium megbízásából felvételt tartanak az egyes levéltárakban, ahol most az Országos Levéltár tisztviselői szállnak ki és dolgoznak. Ezt az alkalmat felhasználják arra is, hogy felülvizsgálják az egyes levéltárakban az iratkezelést, a tűzbiztos elhelyezést, a lopástól, betöréstől mentesítő berendezés létesítését és végül biztosítják azt is, hogy az 1848 előtti és a mohácsi vérszt megelőző időkbeli származó anyagban a szakkutatást végezni lehessen.

Debrecenbe is megérkezett a központi kiküldött, dr. Illa Bálint országos levéltárak személyében, aki a környék legnagyobb levéltárát, a városi levéltárát vizsgálta fölül. Ugyanez a munka folyik Hajdú megyében is.

Debrecen város történelmi levéltára-

nak anyaga egyike a leggazdagabbaknak a vidéken. A mohácsi vést utáni időkbeli származó okmányok mennyisége többszörösen felülmúlja még a soproniét is, ahol viszont a Mohács előtti anyag gazdagabb, mint a miénk. Szegednek sincs annyi középkori anyaga, mint nekünk, ezen a téren különben Budapest is mögötte áll Sopronnak, vagy akár Debrecennek is. Ezzel szemben a tizenkilencedik század második feléből és a tizenkilencedik századból, valamint a legutóbbi évtizedek közigazgatási iratanyaga többszöröse akármelyik vidéki nagyvárosnak.

Debrecen legrégebbi irata 1327-ből, Róbert Károly korából származik. Öríznek iratokat 1333-ból, 1341-ből. Érdekes az is, hogy a 14. és 15. századból aránylag kevés irat maradt fenn, míg a 16. századtól kezdve aztán folyton nőtt a megőrzött iratok száma.

GEPEIRAS HURAY, parkozó T: 17-93
MASOLÁS

— Az USA kanadával egyezményt kötött. A két állam katonái egyenruhájukban szabadon léphetik át egymás határát. Kanada és az USA határvonalát mentesítik a katonaságtól. A többi pontokat nem hozták nyilvánosságra.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debreceen, József kir. herceg uca 1. szám;
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás),
éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3 pengő, negyedévenként 8-70 pengő.
Ára hetekönként 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata szept.
20-án reggel 8-tól, 1-én reggel 8-ig:
„Megváltó”, Piac u. 18., tel.: 14-69.
„Muraközy”, Piac u. 72., tel.: 37-33.
„Boesky”, Cegléd u. 22., tel.: 29-14.
„Csokonay”, Mester u. 43., tel.: 10-15.
„Árpád fejedelem”, Csapóker, Já-
nossy u. 44.

— Kiss József tankerületi főigaz-
gató nyitotta meg Nyíregyházán az
Országos Polgáriiskolai Tanáregyesü-
let Tiszavideki Körének közgyűlését.
A közgyűlésen résztvett Gáspár Gyula
szatmárnémeti tankerületi főigazgató
is és Nagy József tanár, c. igazgató
„32 esztendő” címen tartott értékes
előadást.

— A debreceni református egyház-
megye tanügyi bizottsága hétfőn dél-
előtti ülést tartott s ezen tárgyalták az
elemi iskolákban a tanítási időnek 8
órától 9 órára való helyezését. Ameny-
nyiben az egyházmegye területén az
elemi iskolák ezt kérni fogják, akkor
elrendelik a 9 órai kezdést.

— Pápai ankarai német nagy-
követ kedden érkezett vissza Török-
országba. A nagykövet Berlinből
repülőgépen teszi meg az utat
Istanbulig.

— Koalíciós kormány alakult
Szíriában. A kormányban az
egyetlen »nemzeti tömb» kivételé-
vel résztvesz minden párt. Így a
druzok is, akik mindig ellenzék-
ben voltak. A kormány elnöke
Hasszán el Hakim.

— Svédországban szovjet tenger-
részeket internáltak. Hatvan tenger-
észet vettek őrizetbe, akik a
szovjet keleti tengeri hajóhadhoz
tartozó kis kis hajókon felkeres-
ték a svéd vizeket. Reuter jelentés
szerint hatvan szovjet hajótöröttet
mentettek ki a partizolgálat em-
berrei.

— Főbelőtte magát a budapesti
műgyetemen Ferencz Imre 40 éves
adjunktus. A súlyos állapotban le-
vő férfit a Rókus kórházba szállí-
tották, ahol nyomban műtétet
hajtottak végre rajta. Búcsúleve-
let nem találtak, tettének oka is-
meretlen.

— Roosevelt dollármilliókat örö-
költ. Az amerikai elnök édesany-
jának nem rég történt elhalálása
után több mint egymillió dollárt
örökölt. A végrendelet értelmében
vagyonának kilenczederzébe illeti
Roosevelt elnököt.

— Internáló táborokat létesí-
tenek a meg nem szállt Franciaor-
szágban. Hat internáló táborot ál-
lítanak fel és ezekben politikai
foglyokat és üzéreket helyeznek
el.

— Vattay Margit tánciskolájában
szeptember 18-án diákok részére rit-
mikus táncanfolyam kezdődött.

— A lemondott iráni sah Egyip-
tomba készül. Hír szerint onnan
Délamerikába utazik tovább.

— Roosevelt gyengélkedik. Az
amerikai elnök hír szerint gyen-
gélkedik és néhány napig nem fog-
lalkozik közügyekkel. Roosevelt a
Hydeparkba vonult vissza.

— A budapesti Pázmány Péter
Tudományegyetem megnyitónép-
élyén a debreceni Tisza István
Tudományegyetemet dr. Szá-
deczky-Kardoss Tibor, a jog- és ál-
lamtudományi kar prodékánja
képviselte.

— Két szerelmes lány egymás
kezét fogva a Dunába ugrott. Az
összekötő vasúti hidról vetette ma-
gát a vízbe Bánky Mária 20 éves
és Róna Mária 22 éves leány. A
közvetlen horgászok halászok men-
tették ki őket. A két leány elmon-
dotta, hogy szerelmi csalódás miatt
akartak öngyilkosságot elkövetni.

Mért volt régen jobb az élet

GAYNÉ ÉDY verse — PARTI JÓZSEF zenéje

Mért volt régen szebb is, jobb is, no meg aztán boldogabb az élet,
Göncöl-szekér hét csillaga, szebben mért is fénylett.
Talán mert, hogy akkor voltam csikós bojtár a Nagy-Hortobágyon,
Egy szép piros tükrös szívet vettem akkor a hidvásáron,
Hortobágyon van egy csárda, ott lakott a világ legszebb lánya,
A szívem a tükrös szívet, az ottmaradt nála.
Akkor volt csak jó a világ! Nekem nyílt a legszebb piros rózsza,
Mért volt régen jobb az élet? Mért volt szebb a hortobágyi róza.

Minden jog fenntartva!

— Kinyomozták a zágrabi pos-
taépület merényletét, akik szökés-
ben vannak. A tettesek nyomra-
vezetőinek százezer kuna jutalmat
tűzött ki a belügyminisztérium.

— Kibővítik a török kikötőket.
A török kormány meghívására az
angol haditengerészet két tisztje
Istanbulba érkezett a bővítési
munkálatokkal kapcsolatos felül-
vizsgáló körútra. A török kor-
mány hír szerint a bővítési mun-
kákhöz bizonyos számú angol tech-
nikust kíván igénybe venni.

— Mandzsukóban lépfenejár-
vány pusztít. A járvány külföldi
szabotázsra vezethető vissza. Egy
külföldi lakásán házkutatás során
egy üvegsövet találtak, melyben
120 gramm bacillus volt. A me-
rénylő a leirtóztatásnál öngyil-
kosságot követelt el.

— Francois Pietri madridi fran-
cia nagykövet jelentéstételre Vi-
chybe érkezett. A nagykövet meg-
jelent Petain államfőnél, aki ebé-
den látta vendégül.

— Minden ötödik percben érke-
zik egy feljelentés a budapesti
rendőrségre a statisztika megállá-
pítása szerint. Egy hónap alatt
10.035 feljelentést tettek és 3250
egyént állítottak elő.

— Háromszáz épület égett le
Istanbulban. Istanbulban nagy
tűzvész pusztított. Fanar görög vá-
rosrészben háromszáz ház égett le.
Nagy szélvihar volt a tűz keletke-
zése idején és ezért nem tudták ol-
tani a tűzoltók. Az anyagi kár egy-
millió török font. A hajléktalanok
számát ezerre becsülik. A tüzet a
görög patriárka lakásán keletke-
zett rövidzárlat okozta.

— Amerikában és Jávában tö-
meges repülőzerencsétlenség tör-
tént. Bombázógépek és iskolarepü-
lőgépek zuhantak le gyakorlatozás
közben. Több repülő életét vesz-
tette.

— MÁV Egyetértés—Kerkes-
telepi Olvasókör revansjellegű ba-
rátságos sakkosapat mérkőzést 8:4
arányban a vasutasok nyerték
meg. Az előző mérkőzésen is a mű-
hely győzött 6:2 arányban.

— Serédi Jusztinián saját költ-
ségén restaurálta szülőfalujá-
ban Deáki községben az árpádkori
ősi templomot. A hercegprímás
gazdag ajándékokat is adott a
templomnak, melyben most a fel-
szentelő szertartást személyesen
ő maga végezte, majd szentbeszédet
mondott.

— Csak légionista franciák har-
colnak a Szovjet ellen, nem rendes
sorkatonaság — hangoztatja a
francia hivatalos részről adott cá-
folat azokra az angol hírforrásból
származó hírekre, amelyek szerint
a keleti fronton rendes francia
csapatok harcolnának.

— Esős ősz várható. Impregnáltassa
ballon kabátját Koncznál, Péterfia 30.

— Fényképek, keretek, amatőr mun-
kák, fényképező gépek, filmek Szipál
mesternél.

— Elgázolt két kislányt az autó
Oroszlány község országútján. A
10 éves Virág Margitot és a 11
éves Viki Máriát súlyos sérülések-
kel szállították kórházba. A gép-
kocsi a gázolás után az árokba zu-
hant és pozdorjává tört.

— Háromezer munkás ülő-
sztrájkba kezdett egy londoni ha-
diipari üzemben egyes munkások-
nak más gyárba való elhelyezése
miatt.

— Román gazdasági bizottság
indul Berlinbe a román-német gaz-
dasági bizottság üléseire, melyen
a két ország közötti nemesített ve-
tőmagcsere ügyét tárgyalják meg.

— Az uccán játszadó 4 éves
gyermek lábáról ellopták a cipőt.
Dobay Ferenc raktárnok, Miklós
ucca 11. szám alatti lakos feljelen-
tést tett a rendőrségen ismeretlen
tettes ellen, aki az uccán, a házuk
előtt játszadó Ferenc nevű 4 éves
kislának lábáról azalatt a néhány
perc alatt, míg a gyermek őrizet-
lenül maradt, ellopta a cipőit. A
kár 8 pengő. A különös lopás ügyé-
ben a rendőrség megindította a
nyomozást.

— Jazz-zongora tanítás Bálint Agnes
okl. zenetanár, Werbőczy 4. II. 7.

— Tűz a Svetits pincében. Va-
sárnap értesítették a tűzoltókat,
hogy a Svetits épület pincéjében
tűz keletkezett. A tűzoltók dr.
Asztalos Tibor ügyeletes tiszt ve-
zetésével kivonultak és mivel víz-
zet nem lehetett használni, elfojt-
ással lokalizálták a tüzet. A vizs-
gálat megállapította, hogy a tüzet
a pincében levő porosz szén ön-
gyulladás okozta. Ugyanis a pin-
ce ablakán befolyó esővíz rácsor-
gott a porosz szénre, gázokat ter-
melt és ez okozta az öngyulladást.
A kár jelentéktelen.

— A szamosújvári székely lá-
nyok látogatást tettek az Egyesült
Női Tábor budapesti központjá-
ban. A háromnapos ottartózkodás
után Debrecenbe és a Hortobágy-
ra látogatnak el.

— Az iráni köztársasági pártok
azt követelik, hogy a volt saht ál-
lítsák bíróság elé. Ezt a kívánsá-
gukat már a megszálló hatalmak-
kal is közölték.

— Trópusi fűszerpótlókat állít elő
egy magyar vegyész. Drága és nehe-
zen beszerezhető trópusi fűszerek,
kávé, tea, sáfrány, bors, fahéj és van-
ília-pótlókat állít elő laboratóriumá-
ban Gencsy István magyar vegyész.
A vegyész ezenkívül különböző étele-
ket por alakjában állít elő. Készítme-
nyeit Budapesten hivatalosan vegyele-
mezeti a földművelésügyi miniszte-
rium által.

DERZSA-SEAL
és MACSKABUNDÁK
LIPCSEI és HAZAI SZÖRMEK-
DEBRECENI PIAC-U. 59

Befejezte második kiképző táborozását a Debreceni Repülő Club

A Debreceni Repülő Club második
nyári kiképző tábora, melyen 40 fő
vett részt s színhelye a Hortobágy volt,
a napokban befejezte kiképző munká-
ját. Nem sokáig tart azonban a pihenő,
mert október elsején már őszi kiképző
munka veszi kezdetét. A növendékek dr.
Stepper Károly irányítása és Wieser
Fáy Aladár, Csinos József vezető-okta-
tó, Kiss Ernő és Pánczél Miklós segéd-
oktatók, Molnár Árpád csörlőkezelő ki-
váló munkájának eredményeként teljes
sikerrel fejezték be a kiképző táboro-
zást, mely után kiváló eredménnyel tet-
tek vizsgát a következők:

C) vizsgát tettek: Pánczél Miklós,
Nagy Gyula, Hiripi Ferenc.

B) vizsgát tettek: Kotrás Gábor,
Fegyverneky Tibor, Matkó János, Ara-
tó Imre, Erdey Tibor.

A) vizsgát tettek: Eidam Imre, Ba-
logh Béla, Sárady Zoltán, Veres And-
rás, Kállay Ferenc, Kovács László,
Nagy Kálmán, Csócsits Lajos, Jeney
Jenő, Szegedv Árpád, Kicsár Imre, Ta-
más János, Bálint Mihály, ifj. Torocz-
kay Osvald, Fazekas Mihály, Paragh
Géza, Magyar István, Horváth Olivér,
Molnár Miklós, Takács Sándor.

Feloldották egy ellúnt budapesti esernyőgyáros több százezer pengős vagyonának lefoglalását

A valutaügyészséghez érkezett
feljelentés alapján a múlt évben
detektívek keresték lakásán Schein
Ferenc dűsgazdag budapesti eser-
nyőgyarost, azonban nem találták
meg. Megállapították, hogy fele-
sége és gyermeke is eltűnt Pestről.
Az ügyészség egyes adatokból azt
a következtetést vonta le, hogy az
esernyőgyáros százezer pengőn fel-
üli összeget vitt magával. Ezért
lefoglalták több százezer pengős
vagyonát. A valutabíróság most
feloldotta a bűnügyi zárlatot, mert
nem merült fel bizonyíték arra,
hogy Schein pénzt sibolt volna ki
az országból.

— A szerb iskolaalap egész vagyó-
nát elkobozták Horvátországban. Álla-
mi tulajdonba vették az eddig magán-
tulajdonban volt gyógyfürdőket is.

— Debrecen sz. kir. város Zeneisko-
lájában a beiratkozások még folynak.
Beiratkozni lehet az összes fő- és mel-
léktanszakokra. Vár u. 1.

— Az ország keleti részén szeptem-
ber 23-án 18.50 órakor kell elsőtíti-
teni. Az elsőtítést szeptember 24-én
5.50 órakor ér véget.

— Meghalt egyetlen fia utáni bána-
tában. Mély gyász érte Szakáts Mó-
zes nyug. állampénztári igazgatót, fe-
lesége, márkus és batizfalvi Mária
Berfa nyug. polgári iskolai tanár
meghalt. A kiadott gyászjelentésben
foglaltatik, hogy az elhunyt úrnő sze-
retett egyetlen fiának ezeltől két hét-
tel való elvesztése miatti bánatában
halt meg. A haláleset széles körben
keltett mély részvétet.

— Fehér fecskét fogtak Biharban.
Pénzes Sándor okányi állami útká-
paró házában ereszén fecskesalád
fészkel, amely évről évre hűséggel
tért vissza ősi lakóhelyére. Az idén a
fecskesalád öt fecskefiókával szapo-
rodott és közülük az egyik hófehéren
született. Az érdekes testvért a több-
iek nem bántották és a megfigyelé-
sek szerint a próbarepüléskor fekete
testvérei állandóan kísérték és vigyáz-
tak rá. A kis fehér fecske most, hogy
családja melegebb éghajlatra költö-
zött, továbbra is fészkeben maradt.
Az útkaparó a társtalan fehér fecskét
befeogadta, ápolta és felajánlotta a
budapesti állatkert igazgatóságának.

Értéket tesz szekrényébe,
haruhasanyagát

Körösi cégnél szerzi be

közvetlen import férfi szö-
vetekben és vászonáruban
PIAC U. 38. TELEFON: 19-11.

— Halálra ítélték, mert megölte feleségét. A pécsi törvényszék hétfőn hozott ítéletet Bakk Lajos 31 éves kovácsbírói gazdálkodó bűnügyében, aki többszöri perpatvar után megölte feleségét. A törvényszék gyilkosság bűntette miatt kötélt általi halálra ítélte Bakk Lajost. Az ítélet nem jogerős.

— Az iráni koronaékszereket még mindig keresik. A hiány annál nagyobb, mert — mint ismeretes — az iráni pénzügyrendszer alapját az iráni koronaékszerek alkotják. A parlament külön vizsgáló bizottságot küldött ki az ékszerek felkutatására. Ez a bizottság vizsgálja felül a lemondott sah vagyoni kérdéseit. A sah az állami monopóliumokból 12 millió dollár jövedelmet élvezett.

— Templomrádió-avatás Dobai-pusztán. Kedves örömmünnepe volt a komádi ref. egyházhöz tartozó Dobai pusztai egyházközségnek. Templomrádiót avattak. Az avatást Percz István, a csonka nagyszalonlói egyházmegye esperese végezte. A bensőséges ünnepély az iskola épületében folyt le. Itt tartják mindig az istentiszteleteket is. Az iskola előtt felsorakoztak a hívek. Fejlesztés Endre egyházi elkötelezett és imádkozott. Utána Percz István esperes lélektől izzó, megható beszéddel felavatta a megáldotta a templomrádiót. Majd egy 18 éves leány megkeresztelése következett s végül megszólalt a rádió, tisztán, erősen. Búgott, zengett a budapesti templom orgonája s azóta minden vasárnap viszi az Evangélium üzenetét s egyengeti az Úrnak útjait a pusztában.

Gyászrovat

Szakáts Mózesné Máriaasszony Bertla f. 16 20-án elhunyt. Temetése kedden délután fél 4 órakor lesz a Köztemető líszravatalozó terméből a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Szent Anna uca 10-12. Dankó temetkezési vállalat.

Molnár Istvánné Nagy Zsuzsanna 78 éves korában elhunyt. Temetése kedden reggel 5 órakor lesz a II. b) ravatalozó terméből. Lakás: Bundi uca 11. — Sebauer-cég rendezi.

Levitzky Emánuel nyugalmazott igazgató-tanító temetése ma délután fél három órakor lesz görög katolikus gyászszertartással, II. b) terméből. — Lakás: Bornemisza uca 15. Fehértóy vállalata végzi.

Barna Pál kereskedősegéd temetése ma délután 5 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Görbe uca. Fehértóy vállalata végzi.

Szalai Imre bádógosmester

68 éves korában meghalt. — Temetése kedden d. u. 3 órakor lesz a Köztemető 3. sz. ravatalozó terméből ref. szertartással. Lakása: Bószórményi út 14. Pusztai temetkezési intézet.

Szana Józsefné PÁNYA ZSÓFIA

53 éves korában meghalt. — Temetése kedden d. u. 4 órakor lesz a Köztemető 3. sz. ravatalozó terméből gör. kat. szertartással. — Lakása: Rakovszky u. 30. Pusztai temetkezési intézet.

Borényi Béláné PLEVA ILONA

volt m. kir. posta és táv. ellenőrnő 67 éves korában meghalt. Temetése kedden d. u. fél 6 órakor lesz a Köztemető II. b) sz. ravatalozó terméből rom. kat. szertartással. — Lakása: Biró u. 2. b) Pusztai temetkezési intézet.

Debreceni tűzharcosok a szatmári csoport országos találkozásán

A Magyar Tűzharcos Szövetség szatmári csoportja országos találkozásán a debreceni tűzharcos főcsoport 85 taggal képviseltette magát. Az ünnepségen, mely Szatmár főterén folyt le s meiven résztvett gróf Takách-Tolvay József országos elnök vezetésével a budapesti főkerület csoportja, az erdélyi, délvidéki és anyaországi csoportok kiküldöttjei nagyszámban. A debreceni főcsoport tagjai dr. Balogh Gyula alelnök, vitéz Bökönyi Sándor vezetőbiztosi és dr. Fráter Sándor csoportvezetővel élükön jelentek meg.

A tűzharcosok reggel felekezetenként istentiszteleten vettek részt, ez

alkalommal felszentelték az egyes felekezetek lelkipásztorai a tűzharcosok zászlóját. Ezután a nagybányai bányaüzemeken által játszott indulók hangjaira feiyonultak a tűzharcos csoportok a város főterére. Gróf Takách-Tolvay József országos elnök vette ki a fogadalmat gyújtó hatású, gondolatokban gazdag beszédet intézve a tűzharcosokhoz. Fejlesztés Irinyi Irma szavalata és a nagybányai zenekar művészi szépségű zeneszáma után a bajtársak közös ebédre vettek részt, ahol felköszöntök hangzottak el. Visztaemlékezőekkel telt el az idő. A debreceni főcsoport tagjai még az esti órákban visszaértek Debrecenbe.

Országos leventebirközobajnokságok Debrecenben

Vasárnap igen előkelő és nagy-számú közönség előtt zajlott le az országos levente birközobajnokság a MÁV Egyetértés dísztermében. A versenyen megjelent a dandárparancsnok, a hadtest-leventeparancsnok, dandár-leventeparancsnok, városi leventeparancsnok, de képviseltette magát a város is. A verseny megkezdése előtt a versenyzők felsorakoztak a műhelytelep udvarán lévő hős emlékmű előtt, ahol gróf Széchenyi István születésének 150-ik évfordulója alkalmából rendezett kegyeltes ünnepségen vettek részt.

Az Egyetértés dísztermébe vonultak be ezután a levente versenyzők. Üdvözlés és a Nemzeti Hírszék elmondása után megkezdődött az élvezetes verseny, melyre 17 egyesület 108 versenyzőt nevezett be. A debreceni leventék kivül a kecskemétiakat kell külön kiemelniük.

A verseny részletes eredménye a következő:

Légsúlyban: 1. Kenéz B. ceglédi levente, 2. O. Kovács János budapesti vasutas levente, 3. Kiss István miskolci levente.

Pehelsúlyban: 1. Sipos János debreceni levente, 2. Ács Andor miskolci levente, 3. Kecskeméti Béla kecskeméti levente.

Könnyűsúlyban: 1. Hullai József kecskeméti levente, 2. Kovács Dezső kecskeméti levente, 3. Csánki László úpestei levente.

Váltósúlyban: 1. Kiss László debreceni levente, 2. Széll Sándor budapesti vasutas levente, 3. Bakó Károly kisújszállási levente.

Középsúlyban: 1. Gubacsi László kecskeméti levente, 2. Györfalvi Gyula debreceni levente, 3. Kondorosi Imre miskolci levente.

Félnehézsúlyban: 1. Némethy Gyula debreceni levente, 2. Balogh István karcagi levente, 3. Beke Mátyás szegedi levente.

Nehézsúlyban: 1. Beck János budapesti vasutas levente, 2. Orbán István budapesti levente, 3. Garai Béla debreceni levente.

Csapatversenyben: 1. Debrecen, 2. Kecskemét, 3. Budapesti vasutas leventék, 4. Miskolc.

A szép és fáradságos munkáért a súlycsoportgyőztesek vésett nagy ezüstérmét és tiszteletdíjat, a második és harmadik helyezettek bronzérmét kaptak. A négy első egyesület szintén igen szép és értékes tiszteletdíjat kapott.

A rendezés sokrétű teendőit a debreceni leventevezetők nagy körültekintéssel, odaadással, dícséretremélően látták el.

— Hirdetmény. Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy az idegen beszédesi körből, vagyis vidékről, akár tengelyen, akár vasúton, vagy posta útján a város területére behozott fogyasztási adó köteles cikkeket — bor, sör, szeszitalneműek (pálinka, likör, tisztaszesz, egyéb, etegett szeszitalneműek és folyadék), hús, szalonna, háj stb. — az alább megjelölt módon jelentse be. Mindenki, aki bort két liter meghaladó, de 25 literen aluli, sört két liter meghaladó, de 25 literen aluli, szeszitalneműeket egy liter meghaladó, de 25 literen aluli mennyiségben vasúton, tengelyen, kézi-, vagy személypoggyászként a város területére behoz, tartozik a behozott adótárgy nemét mennyiségét az illető helybeli vasúti állomáson, illetve a vámsorompónál a bejelentések átvételére jogosított közegeknek, a behozattal egyidejűleg azonnal bejelenteni és a behozott mennyiség után a törvényesen megállapított fogyasztási adót ugyancsak a fentemlített közegeknek, a közegek által kiállított hivatalos nyugta (fogyasztási adó bércs) ellenében azonnal megfizetni. Mindenki, aki a fent felsorolt fogyasztási adó köteles cikkeket vasúton, vagy tengelyen, kézi-, vagy személypoggyászként 25 literen, illetve 25 kg-on felüli mennyiségben a város területére behoz, a behozatalokr azonnal köteles azt a vasúti állomáson kirendelt fogyasztási adó ellenőrző közegek, illetve a behozattal útvonalakon felállított vámsorompók kezelői elé állítani, s azon felül a behozott adótárgy nemét, mennyiségét, úgyszintén az elraktározás helyét és idejét a behozattól számított 24 óra belül a városi adóhivatal fogyasztási adókat kezelő osztályánál (városi adóhivatali udvar, földszint) bejelenteni. A postacsomagban bármilyen mennyiségben érkezett fogyasztási adó alá eső cikkek a postai kézbesítéstől számított 24 óra belül

ugyanítt bejelentendők. Közli a város lakosságával azt is, hogy a fogyasztási adó alá eső cikkeket tengelyen, vagy gyalogosan csak a sorompóházakkal ellátott nyilvános utakon szabad a város területére behozni, hogy az összes utak fokozott és szigorú ellenőrzés alatt tartatnak. A fogyasztási adó alá eső cikkeknek: a sorompóházakkal el nem látott utakon történt szállítása, valamint a bejelentés elmulasztása jövedéki kihágást képez, melynek során a mulasztó 1—1000 pengőig, illetve a meg rövidített, vagy megrövidítés veszélyének kitétt fogyasztási adó, illetve adóptólék négyeszeres összegétől annak nyolcszoros összegéig terjedő pénzbüntetéssel büntetettik. Városi adóhivatal.

— Irodalmi pályázat. A „Megegyezés” Irodalmi Társaság f. év júniusában rendezett jól sikerült irodalmi pályázatát megismétli olyan formában, hogy ezúttal a pályázat csak prózai munkákra (novella, tanulmány stb.) vonatkozik. A prózai irodalommal foglalkozók s a pályázaton résztvenni óhajtok munkájukat teljes címmel a Hivatásszervezet Varga u. 1. szám alatti (telefon: 11-32.) otthonába küldjék. — Határidő folyó évi október 15.

— A debreceni rendőrség hétfőn újabb arazziát tartott a piacon és ennek következtében több olyan egyént állítottak elő, akik a tojást az árkormánybiztos által megállapított árnál magasabban bocsátották áruba. A rendőrség szigorral jár el az árdrágítókkal szemben.

GONDOSKODJON CSALÁDJÁRÓL, KÖSSÖN ÉLETBIZTOSÍTÁST, HÁBORÚ ESETÉRE IS ÉRVÉNYES!

Autó és motorkerékpár karambolja a Szoboszlói-úton

Súlyos szerencsétlenség történt hétfőn este a Szoboszlói út 17. szám előtt, Grimm János műjégyári fogépzés, Erzsébet uca 29. szám alatti lakos motorkerékpárján haladt az úton, amikor a DK 102. számú autóval, melyet Nagy Sándor gépkocsi-vezető, Dési uca 4. szám alatti lakos vezetett, az autó fordulása közben összeütközött. A motorkerékpár a heves ütdés következtében felborult, Grimm János pedig olyan szerencsétlenül zuhant az útlestre, hogy bokacsonttörést és súlyos belső sérüléseket szenvedett. A mentők a sebészeti klinikára szállították, ahol kezelés alá vették.

Biharmegyei vízei várományosok eskütétele

A vármegye új vitézei és vízei várományosai most tették le esküjüket vitéz Báthory-Szűts Sándor ny. vezérőrnagy, vízei székkapitány kezébe. — A lélekemelő aktuson a vármegye képviselőtében Czifra Kálmán dr főispán és vitéz Nadányi János dr alispán vett részt. Az alispán, aki a Rend társadalmi bizottságának elnöke, az esküt tett vitézekhez és várományosokhoz lelkes hangú beszédet intézett.

Az esküt tett vitézek: vitéz György Ferenc (Nagyvárad), vitéz Harsányi Antal (Ujpalota), vitéz Sasváry Ferenc (Ujpalota), vitéz Békéssy István (Ujpalota), Várományosok: vitéz Leel-Ossy István (Sarkad), vitéz Mille Imre (Sárrétudvari), vitéz Patay Lajos (Biharnagybajom), vitéz Balogh István (Nagyvályi), vitéz Kontra Gyula (Báránd), vitéz Szabó Imre (Biharnagybajom), vitéz Lovass Sándor (Bács-istensegits), vitéz Gulyás Sándor (Berettyóújfalú), vitéz Végváry Ferenc (Vértes), vitéz Major Imre (Derecske), vitéz Szabó Gyula (Verpelét), vitéz Petrény-Barcsy János (Verpelét).

Az eskü elhangzása után vitéz Báthory-Szűts Sándor székcapitány beszédet intézett a Rend új tagjaihoz, rámutatva, hogy a mai komoly idők fokozott kötelességeljesítést követelnek s e kötelességeljesítésben a vízei rend tagjainak jó példával kell előjárniuk.

Hat statáriális kivégzés Eszéken

Eszék, szeptember 22. A rögtönítélő bíróság haálós ítélete alapján az alábbi hat embert végezték ki: Leheczky János 43 éves földműves vadász- és katonai puská és egy kézi-gránát rejtegetése miatt,

Rekics Szávó 21 éves földműves géppuska és 73 darab szurony rejtegetése miatt, valamint azért, mert élelmet szállított a csetnikeknek,

Mrms Péter 32 éves földműves és Gibanica Spasolje 28 éves földműves géppuska rejtegetése miatt,

Radamovics Rade 51 éves és Kara Jovo 45 éves földműveseket pedig azért, mert tudtak előző két társuk bűnéről, de azt nem jelentették. (MTI.)

A Széchenyi-staféta útja

Szeged, szeptember 22. Hétfőn délután 4 órakor érkezett meg a Széchenyi staféta. A Széchenyi-szobor előtt ünnepélyesen fogadták a befutó stafétát, amely meggyújtotta a szobor két oldalán elhelyezett kandellábert, majd Rosta Lajos képviselő ismertette Széchenyi István munkásságát és hervadhatatlan érdemeit.

Sopron, szeptember 22. Sopronból Hőgyészi Pál főispán vonaton kb. 2000 zarándok ment Nagycenkre, ahol a vármegye impozáns módon hódolt a legnagyobb magyar emlékének, Széchenyi István sírjánál. A kormányzó által elindított emléktűzet hozó fáklyás levente megérkezését a Széchenyi-szobor előtt a közönség a Magyar Hírszékgye élénkülésével fogadta, majd a fáklyavívó a sírholt előtti kandeláberen gyújtotta meg az emlékeztetőt. Itt Luif Ferenc ezüstkalászos kisgazda és Gacs János képviselő nagyhatalmú beszédben ismertették Széchenyi István (MTI)

SZÍNHÁZ, FILM, SZÓRAKOZÁS

A színházi iroda jelenti, hogy Beleznai Unger István színgazdát teljes apparátussal megkezdte a debreceni színház előkészítését.

Október 10-én nagy kiállításban — új kosztümök. A kiváló együttes Nyíró József történelmi színműve „Új hazá” felejthetetlen előadásával nyitja meg a színház kapuit. Halmi Jenő titkár, aki megkezdte a városban a bérletszerzéseket, szép eredménnyel dolgozik a szezon nyitására. Bérleteket állandóan lehet jegyezni este 6—7-ig a színházi irodában, ahol Halmi Jenő titkár áll a nézőközönség rendelkezésére.

Felhívjuk a színházba járó nagyérdemű közönség figyelmét, hogy a rendes színházi villamos minden este a nézőközönség rendelkezésére fog állani. A színházi iroda kéri a kiadó lakásokat bejelenteni.

Közérdekű levél

A HATVAN UCCAI VILLAMOS UTASAINAK PANASZA

A napokban megjelent egy panaszos levél b. lapjokban, mely a nagyerdei villamosjárat körüli anomáliákkal foglalkozik. Sokak nevében én a Hatvan uccai villamosjáratokkal kapcsolatban panaszokat teszem szóvá. Kezdem mindjárt a reggeli járatral: a hét óra 4 perces villamos rendszerint fél 8-ra érkezik be az Arany Bika elé vonatvárás és egyéb okok miatt. Az utána következő villamosok közül két járat kimarad, a következő pedig az iskolához és hivatalba menők olyan tumultust okoznak, hogy az embernek hering módjára vannak összehúzódnak... — Miért nem lehet ezt a villamost pótkocsival járatni? Reggel hét óráról nyolcig pedig olyan formán kellene megváltoztatni a közlekedést, hogy abban a forgalmas órákban ne kényszerüljenek a kocsi. A vonat előtt engedjék be a villamost reggel és délután 2 óra után is. A baromvásártér felől reggel engedjék be a villamost és az a malom előtt várakozzon, amíg a vonat végigmegy a vonalon. Ebben az időben a Bikától a végállomás felé haladó kocsi pedig a Kisállomás előtt várakozza, akkor nem fordulnának elő közel félórás késések. Ilyenmódon az egy óra alatt mind a négy kocsi pontosan közlekedne. Hasonló a helyzet délután fél 3-kor is. — Ekkor is, ha a végállomásról beengednék a kocsit a malomhoz és ott várna meg, amíg a vonat elmegy, megoldódna a jelenlegi képtelen helyzet. Az esti járatnál pedig a mozból 9 órakor kijövő közönségnek háromnegyed tízig kell várnia, hogy villamost kapjon a Hatvan uccai vonalon. Kérjük a HÉV vezetőseket, szüntesse meg a közönség érdekében ezeket az anomáliákat.

Sok villamosutas nevében: B. B.

MIÉRT NINC S HIDEGVÍZ A NAGY-ERDEI STRANDON?

A néhány napja tartó kellemes idő kicsalta a nagyerdei strandra a fürdés, az úszás barátait. Kellemetlen meglepetésként hatott azonban, hogy úszni hidegvíz hiányában nem lehetett. A hidegvíz medencében nincs víz. Tisztelettel kérjük az illetékeseket, hassanak oda, hogy ismét legyen úszóvíz különösen ha olyan meleg idő van mint tegnap volt. A hidegvíz barátai.

— Két robbanás történt a „Rodina” bulgár hajón, mely Isztanbul felé haladt. A 4158 tonnás hajó pár perc alatt elsüllyedt. A legénység négy tagja elúnt. A gőzös üresen haladt.

— **Átképző tanfolyam.** Az értelmiségi munkanélküliség ügyeinek kormánybiztosa rendeletet adott ki a textilgyári manipuláns és raktári tisztviselők átképző tanfolyamának szervezéséről. A tanfolyam hat hónapig tart. Elméleti és gyakorlati képzést nyújt. A tanfolyamra 36 hallgatót vesznek fel, akik a tanfolyam ideje alatt havi 120 pengő segélyben részesülnek. A tanfolyamot sikerrel elvégző hallgatók alkalmazása a textilhulladék feldolgozó gyárakban legalább havi 150 pengő fizetéssel biztosítva van. Jelentkezni szeptember 30-ig lehet írásban az értelmiségi munkanélküliség ügyeinek kormánybiztosánál. A rendelet a hivatalos lap keddi számában jelenik meg.

SPORT

A DVSC nem bírt a marosvásárhelyi játékezelővel és a durva K. MAV-val

Kolozsvári MAV—DVSC 2:0 (2:0)

(Kiküldött tudósítónktól.) A kolozsvári egyetemi sportpark gyönyörű fekvésű pályáján vasárnap a DVSC elvesztette veretlenségét. A jogos győzelmi reményekkel indult csapat az első negyedórában bekapott két gólt a leghevesebb támadásokkal sem tudta kiegyenlíteni és végül vesztesként kellett elhagynia a pályát.

Mintegy 1800 főnyi közönség előtt, a marosvásárhelyi Winkler sípjelére indul meg a játék. A DVSC a közölt felállításban kezd, Csokai jobbhátvéd, Berecz a jobb- és Tisza a balösszekötő. Az első percben a DVSC támad, Sidlik tör ki, de szerelik. Utána azonban a honti csapat lendül támadásba és a 3. percben már edeményt is ér el. Lukács II., a jobbösszekötő harminc méterről kapura löv, Keskeny várattalul öklözi a könnyű labdát, az a tizenhatoson belül álló Hódyhoz kerül, Gere akarja akadályozni, de nem sikerül és Hódy közelről a hálóba vágja a labdát. 1:0. A DVSC védelme megzavarodik, a kolozsváriak szárnyra kapnak. Egyik támadást a másik után vezetik, minden labdán rajta vannak. A DVSC finomabb játékmódora nem tud érvényesülni, mert a kolozsváriak hiányzó tudásukat kemény játékkal, sok helyütt durvasággal pótolják. A 8. percben DVSC-támadás végén a kolozsvári kapus durván beletérdel Sidlikbe, a középcsatárt kiviszi. Amikor visszajön, kimegy balszélre és ott statizál. Már nem teljes értékű harcos. A 16. percben újra gólt érnek el a kolozsváriak: Lukács I., a középcsatár huszonnégy méterről rászúrja a labdát és az Keskeny fölött vágódik a hálóba. 2:0. A DVSC nem csügged, harcolnak a fiúk, ám hiába, a lelkes, de kemény ellenfél nem engedi kibontakozni a támadásokat. Viszont, amikor a közönség buzdításától fellelkesítve villámgyors húzásokkal a DVSC kapujára törnek, a debreceni védőknek nehéz pillanataik vannak. A féldő vége felé alkalom nyílik a DVSC csatársornak gólszerzésre, de a belsők szinte a kapuvonalon állva sem tudják bevágni a labdát. Itt már a halszerencse is közrejátszott.

Szünet után meg-megújulnak a DVSC támadásai. Néha szinte ostrom alatt van a kolozsvári kapu, de bevenni nem tudják. A kolozsváriak az ostrom szünetekben veszélyes támadásokkal kísérleteznek. Feljavul azonban a Vasutas védelme és Keskeny sokszor bravúros védelem, no meg Csokai és B. Nagy biztos szereléssel megakadályozzák, hogy újabb gól terhelje meg a debreceni hálót. Az eredmény már nem is

változik. Sidliknek lenne még helyzete, egyszer pedig Tisza előtt kínálkozik a helyzet, de már reménytelen a küzdelem. Rádásul a marosvásárhelyi bíró is nyomja a debrecenieket — ez érthető is, lévén az MSE-nek a DVSC a legnagyobb riválisa az első helyért. Mindent megenged a kolozsváriaknak, ezzel szemben a debrecenieket valósággal megfélemlíti. Berecznek ezt mondja: „Ha a legkisebb szabálytalanságot csinálja, elhagyja a pályát!” Így érthető, hogy a debreceni fiúknek túrnők kell a sok tisztátalanságot, alattomos lökést, sőt nyilvánvalóan szándékos rugást. Maga a kolozsvári közönség is felhőrdül néhány durvaságot látván. A játékek eredménye ennekfolytán nem változik, marad 2:0.

A DVSC védelme csak a kezdeti hibák miatt korholható. Az első negyedóra után biztosan verték vissza az ellenfél rohamait. Keskeny a második féldőben bravúrosan védett, a hátvédek közül árnyalattal Csokai volt jobb. B. Nagy még nehézkes, de megbízható. — A fedezetek egyformán kivették részüket a munkából. A csatársorban Berecz igyekezett, de társaival nem tudott valami egységesebb „keverést” csinálni. Kristófnak a második féldőben voltak jó lefutásai, Tisza közepes, Sidliket leterítették és játékteptelen volt, Szilárdnak semmi sem sikerült. A csatársor lövőképével is bajok voltak. — Az egész mérkőzés alatt nem láttunk egy rendes lövést a csatároktól.

A K. MAV játékerőben jóval gyengébb volt, a lelkesedése azonban mindent pótol és két pontot szerzett a csapatnak. A kezdeti nagy iram következtében a második féldőben már engedték az iramból. Marton, a hátvéd, a csatársorból pedig a két Lukács volt jó.

A játékezelőtől már szoltunk. — Ötöst érdemel, jó része volt a K. MAV győzelmének kivívásában. A vereség miatt azonban komoly aggodalomra ok nincs. Mindig nyerni nem lehet, a vereség is szükséges, mert rávilágít az esetleges hibákra és fokozza a játékosok akarását, játékkedvét...

Külön dicséretet érdemel Csokai, a DVSC kitűnő hátvédje, aki bordatöréssel és száraz mellhártatylulladással vállalta a játékot Kolozsvárról. Sűrűn körülrugasztva és fájdalokkal játszott a végig a kilencven percben. A kolozsváriak között is híre terjedt, hogy a játékos sérülten játszik és mindenki elismeréssel adózott Csokai képességének és lelkierejének.

nél szebb dalainak, mint az évezetes, komoly és mindvégig teljesen fegyelmezett, lelkesen lejátszott mérkőzésnek, melyből megérdemelten került ki győztesként a határtalan akarással játszó zenészek csapata.

Magyar Gysuzi, a közkedvű, kitűnő cigányprimás, a cigányzenészek most megalakult egyesületének elnöke vezette ki a csapatot. A pálya szélén, a partvonal mentén 16 bőgő sorakozott katonás rendben. Üdvözlés után felcsendült Magyar Gysuzi vezénylessel a zenekar játékában a „Messe a Nagyerdő” és a „Volt, nincs, fene bánja”. Kedves, igazi meleg hangulat támadt a nézőtérben a lélek-simogató dalokra. Ezt csak fokozta a két csapat szép, sportzerű, lendületes, mindvégig úri keretek között lefolyt játéka, amit számtalanszor megtapsolt a közönség. Szünetben Oláh Dezső, az Angol Királynő kitűnő primása vezényelte a zenekart, mérkőzés után pedig Kiss Aladár cigányprimás játszott

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Új magánnyomozó iroda. A vidéki m. kir. rendőrfőkapitányság által engedélyezett hivatalos magánnyomozó irodám Debrecen, VI.

rág u. 21. sz. alatt megnyitottam. Vállalok minden bizalmas nyomozást és megfigyelést, melyeket lelkiismeretesen és teljes diszkrécióval végzek több évtizedes gyakorlatom

alapján. Telefon: 23-78. Jánossy Mihály magánnyomozó. 480

LEVELEZÉS

859. számú „Komoly” jellegű „Házilány” kiadványát vegye 480

búcsúzóul a zenekar élén a közönségnek.

A mindvégig évezetes mérkőzésen a vezetést a zenészek szerezték meg Oláh Dezső góljaival, a pincérek csapata egyenlített, de Rácz István újra megszerezte a vezetést. A pincéreknek 11-esből lett volna alkalma egyenlíteni, de ezt elhibázták. A mérkőzés Prém János vezette kifogástalanul. A közönségnek annyira tetszett a zené, ve; kombinált mérkőzés, hogy a végén alig akart elmenni, míg végre a Rákóczi-induló hangjaira indultak meg a sorok a Nagyerdő lombkoszorúta fái közül. Az érdekes, hangulatos délután megrendezése Magyar Gysuzinak, a zenészek egyesülete elnökének érdeme, aki agilitásával az alig párnapos egyesületre mindjárt ilyen érdekes eseménnyel hívta fel a figyelmet. Mellette sokat dolgozott a siker érdekében Rövid Vilmos al-elnök.

Közgazdaság

— 93 biztosítási községi helyi képviselőt tüntet ki a pénzügyminiszter az 1941. évi biztosítási napok alkalmából, több mint negyedszázados, érdemes biztosítás-gazdasági tevékenységükért. A dicsőre okleveleket a pénzügyminiszter megbízásából Gebhardt Domonkos, a BIOSZ elnöke adja át, úgy Budapestben, mint a vidéki városokban, ahol ünnepélyes keretek között üdvözlilik a magyar biztosítástügyi miniszterileg kitüntetett képviselőit.

— Debreceni sertésvásár. Felhajtás 483 darab, melyből eladásra került 76 darab. Árak: sovány koca 156, sovány süldő 190 fill. elősúly kg-kint. Választott malac páronként 65—85 P. Irányzat lanyha.

— Terményföldön az árak változatlanok.

— Árverési hirdetmény. A Városi Takarékos és Hitelezési Részvénytársaság zálogházában 1940 december hó és 1941. évi január hóban elzálogított, illetve 1941. évi június és július hónapok lejárt 19371 — 1 — számtól 20945 — 1893 számig arny, 27869 — 1 — számtól 30291 — 2537 számig, egyéb ingó, továbbá 2785, 26638, 18960, 11955, 19189 zálogtárgyak közül azok, melyek ki nem váltattak, vagy meg nem hosszabbítottak, 1941 szept. 25-én délután 3 órakor a zálogház helyiségében elárvereztetnek. Az elzálogított árverésre kerülő tárgyak jegyzéke az intézet helyiségében megtekinthető. Hosszabbítások az árverés előtt legalább két nappal eszközözendők. Debrecen, 1941 szeptember 9. Az igazgatóság.

Városi hirdetmények

— Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Vajdaiapos elnevezésű 938 kat. hold 246 négyszögöl területű ingatlan 1941. évi október hó 1-től kezdődő három, esetleg hatévi időtartamra haszonbérbeadásra kerül. — A bérbeadó árverés 1941. évi szeptember hó 29-én d. e. 9 órakor a városháza kistanácstermében lesz megtartva. — Árverési feltételek a városi ügyosztályban (városháza, félemelet, 19. szoba) — a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Polgármester.

— Hirdetmény. Az elsőfokú iparhatóság felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy a tavaszi nyírású gyapjúkészletét — még abban az esetben is, ha azt másnak már eladta, de még át nem adta — a Futurának átvételre köteles felajánlani. A felajánlás céljára szolgáló úrlapok az elsőfokú iparhatóságnál (Kossuth u. 20. sz. fsz. 37. sz.) a hivatalos órák alatt díjtalanul átvethetők. Elsőfokú iparhatóság.

**ALKALMAZÁST
nyer férfi**

Kereskedelmiben érettségizett gyakornok sajtókezelő irt. kérvényét „Pénztárat” jellegre kiadható nyújtja be. 81

Fodrász tanuló, fiú vagy leányt felvesz. Bíró, Deák Ferenc 26. 531

Fodrászsegédet, tanuló. Fiú, leányt felveszek. Nagy, Baltazár Dezső 14. 527

Jó családból való fiú tanuló felvétetik. — Sámsoni ucca 12. Fűszerüzlet. 525

Asztalossegédet felveszek. Szent Anna 25. 520

Fiatalkorú asztalossegéd vegyes munkára felvétetik. Széchenyi 29. Király. 501

Házmesterpár felvétetik. Tóth Árpád 1. 494

Biciklizni tudó minden kocsist azonnal felveszünk. Henszel sülde, Vörösmarty 2. 532

Fiatalkorú asztalos felvétetik. Fuhrmann úriszabóságába, Péterfia 21. 489

Lakást adok — kétszobást — holdas szőlőt, gyümölcsösöt, konyhakertet, méhészkedő kezelőjének novemberre. Irjon „Dijitalan” kiadóhivatalba. 479

**ALKALMAZÁST
keres férfi**

Fiatalkorú asztalos emeletes üzemszerűt vállal. Ruzsák Bertalan, Homok 79. 282

Megbízható asztalos emeletes ember fűszerkereskedő segéd állást keres. Cím a kiadóban. 286

Termelői borpinceszéket vállalom, más bizalmi állást. Szent Anna 36. Borüzlet. 529

Vesszőt vállalom fenni gazdasági kosárnak, itt helyben és gazdaságban. Erdeklődni lehet 2-6-ig Sinay Miklós u. 18. Ugyanott vesszőt veszek. 503

**ALKALMAZÁST
nyer nő**

Hölgyfodrász kisasszonyt, vas-, vízszondalát tudó hölgyfodrász kisasszonyt Debrecen egyik legforgalmasabb üzletébe (üresedésbe) jó munkakörrel felvétetik. Cím a kiadóban. 509

Pénztárnoknőnek középiskolát végzett nőt azonnal felveszek. — Batthyány 2. emeleten. 507

Érettségizett gép- és gyorsíró vagy férfit azonnal felveszünk. — Városi nyomda. 500

Ügyes tanulóleányt keztyűvarrássra fizetéssel felveszek. — Wawruci Alajos keztyűmester, Szent Anna 6. 490

**HÁZTARTÁSI
ALKALMAZOTT**

Bejáró minden felvétetik. Hadházi 26. Bajcsy. 511

Budapestre keres házaspár, perkt főző mindenest. Jelentkezni Hatvan 6. II. lépcsőház 29. ajtó. 514

Fiatalkorú, megbízható, ügyes leányt takarítónőnek azonnalra gyógyszertárba felveszek. Jelentkezni reggel 8-10-ig Teleki 81. 493

Bejáró mindenest főzőnőt azonnal felveszek. Hatvan 66. 478

AJÁNLAT

Sapkák! Sport, levente, Booskai, téli mindenféle választékban kapható. Vörösmarty 13. 429 9. 30

Szőrmebundákat olcsón készít, javít, alakít Kőváry szűcsmester, püspöki palota, Déri felől. 1820 11. 27

Ciánoztatott Csala címező vállalat. Lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi u. 9. Telefon 14-27. 711 9. 20

Aranyat, ezüstöt, fogaranyat, brilliánt legmagasabb áron veszek. Ékszerész, Hunyadi 23. 1197 11. 21

Tankönyvek, antikvár és új állapotban. Iskolaszerek kaphatók Acél antikvárium, Széchenyi ucca. 1925 9. 30

Kosztümöket, kabátokat izlésesen készít, fordít, alakít „Margó” Bethlen ucca 29. 1029 12. 17

Pofoskairtatást ciángázással, lakások vizsgálatát felelősséggel vállal Kiss Zoltán, Kigyó 5. 695 10. 17

Zománczott tüzhelyek szakszerű javítása. Kétféle kályhák samottozása. Tüzhelyek és kályhák raktáron. Levensik, Csapó 87. 144 10. 5

Függönyöket, csipkészővel, köplanyagokat, göltékekpettyes és mintás imprime anyagokat olcsón, Rothermere 36. Keresztépület, 626 10. 3

Aranyat, ezüstöt, brilliánt magas áron vesz Pollák Endre ékszerész, Hatvan u. 2. 814 12. 6

Varrogépek, kerékpárok, alkatrészek minden géphez olcsón. Javítások jótállással. Vétel, csere, kölcsönzés. Eisenberger, Csapó 101. 1326 9. 22

Légóltalmi felszerelések, gobelinképek pamuttal, fehérneműk előrajzolása és himzése Pethő szaküzletében, Szent Anna 10. Zászlók. 1951 9. 29

Retorta vasalásznál állandóan kapható Tolnay fátelen, MÁV belfőlfater, telefon: 11-25. 533

Lakatosműhelyemet Kandia uccáról Csapó 41. alá áthelyeztem. Takaréktüzhelyek nagy kalmi áron, egyszerűbbek is kaphatók, 3 szál fenyődeszka 6 méter hosszú, 12x2 colos eladó. Kozma. 516

Angóra gyapjából nyúl-szorkalapot készít, kártyolást vállal Kalapipar, Széchenyi 7. 513

Kárpitosoknak finom szálak felforgács kapható. Bészler és Dávid vaskereskedés. 508

Bundát készíttessen még a tél beállta előtt Katona Vilmos szűcsmesternél, Simonffy 2. 26 12. 18

Új szűcsszalont! Legújabb modellek szerint új bundák, alakítások, javításokat vállalunk. muffok, gyermeklábszákak raktáron. Szent Anna 5. I. em. Budai-nál. 1313 12. 10

Kosztümöket, kabátokat, ruhákat szép kivitelben olcsón készítik. Futó Juliska, Péterfia 37. 1231 10. 10

45 pengőért kapható kész felöltő Tegdesnél, Kálmán tér 19. Püspöki palota. 539 12. 2

Legelőszobát fest, tisztít Weisz, Arany János ucca 29. szám. 1940 vv. 624 10. 3

Paplanokat pehelyből, vattából, ócska paplanokat portalanítva készíti Nagy Gyula, Sas 2. 624 10. 3

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapokra. Ferenc József 59. Telefon: 23-39 800 vv. 1420 12. 12

Hő- és sárcipők javítását, felelősséggel vállal Weisz műszerész, Piac 66. 1420 12. 12

Hálóit, ebédőit, konyháját kombinálva újra átcserelem, vétel. Kosuth 51. 1788 10. 4

KERESLET

Fogaranyat, ezüstöt legmagasabb áron veszek. Fränkl, Piac 56. ezelőtt Frohner mellett. 98 11. 30

Lőszört, használtat venni Rothermere u. 18. 142

Rongy és gumi hulladék, mindennemű zsák, ponyva, pokróc, elhasznált ruha és egyéb textilhulladékok elhasznált kerékpár- és autógumik, valamint sárcipők és hőcsizmák átvétele Erzsébet ucca 11. sz. Vértess köztervezet. 475

OKTATÁS

Simai gyors- és gépíróiskolába állandóan beíratkozhat. — Piac 73. Államvizsga. Vidékieknek vasúti kedvezmény. 245 10. 10

Naményi Zoltán gyorsíró-, gépíróiskolában szept. közepén új tanfolyamok, Vidékieknek vasútkedvezmény. Al. lamvizsga Batthyány 1. 1628 9. 28

TELJES ELLÁTÁS

Budapesti család Debrecenből akár férfi, akár hölgy teljes ellátását vállalja az ottani társulati keresek, iskola harmadik osztályába járó fiának teljes ellátásáért. Választ „Szolid” jellegre kerek a kiadóhivatalba. 517

ÉLELMISZER ITA-

Finom borok jutányos áron kapható. — Özv. Nagy Pálné pincéjében, Szent Anna 36. 528

TÁRS

Női szabóiparhoz társai keresek. Értekezhetni özv. Kovácsnéval, Kassa út 29. sz. 46. lakás délután fél 3-5. 482

HANGSZER

Bécsben képzett zongorahangoló olcsón, lelkiismeretes munkát véggez. Ebenstein Márton, Kápolnási ucca 2. Telefon 20-43. 1511 9. 24

Hegedűtanítást vállalom. Erdeklődni lehet Egyetem Testvérképzőben. Nyéki Irén. 336

Gramofon, kétrugós, töltéses, metszett üveg oldallal, negyven hanglemezzel olcsón eladó. Csapó 27. irodában. 510

Pianinót, tangóharmonikát, 24 basszustól, azonnal bérelnek. Cím a kiadóban. 487

RÁDIÓ

Rádiókészülék vásárlásánál, javításnál forduljon bizalommal Szabó Lajos műszerészhez, — Csapó 86. Telefon: 32-54. 1987 12. 31

BÜTOR

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletben. Piac 71. 1327 9. 22

Hálószobák, ebédők, kombinált szobák, konyhaberendezések — Salamon bútorüzletben. Jó minőség, előnyös árak. Hunyadi u. 2. sz. alatt. 752 10. 19

Keményfa hálószobák nagy választékban asztalosnál. — Mérsékelte árak. Hatvan 39. 1988 10. 5

Aranyozott álló tükrök, szalon bútor eladó. — Baltazár 9. emelet feljáró. 523

TÜZELŐ ANYAGOK

Fűrészpör minden mennyiségben kapható Kishegyesi út 5. Luszbaum fátelen. 269

**AUTÓ
MOTOR KERÉKPÁR**

Eladó egy 175 cm³ Jáva. Nyí 58. 499

**ÜZLET MŰHELY
RAKTÁRHÉLYISÉG**

Kiadó helyiség irodának, műhelynek, raktárnak, üveges tanuló felvétetik Kontz, Kálmán tér 5. 174

**ÁTADÓ
ÜZLET VENDEGLŐ**

Jóforgyatos kocsmával, fűszerrel stb. üzlettel ház eladó. Kéves pénzzel átvethető. Hüvelyes 11. 522

**KIADÓ LAKÁS
egyszobás**

Fixfizetésű házaspárnak egy szoba, konyha kiadó. Dobó 33. 506

Homokkerti templomnál levő szoba, konyha, spájzos lakásom elcserelem ugyanolyanért, vagy előszobással, mely sajátom, az Árpád tér környékén. Csapó 90. Borüzlet. 505

Egyszobás, konyhás udvari lakás piac közelében azonnal kiadó. Monti ezredes 11. 502

LAKÁST KERES

Fixfizetésű házaspár egy szoba, konyhás lakást keres. Cím a kiadóban. 495

Házaspár 500 pengő kölcsönt adna annak, aki egészséges, száraz egy szoba, konyhás lakáshoz juttatja az Árpád tér közelében. Erdeklődni Dobozi ucca 15. 3-ik ajtó. 481

BÜTOROZOTT SZOBA

Különbejárattal kapualatti uccai elegáns bútorozott szoba külön előszobával, fürdőszobával használatban kiadó. Rothermere 35. 492

VEGYES

Airedale terrier fedező kánt keresek. Cím a kiadóban. 117

Melegágyak és egyéb kertészeti felszerelés eladó. Poroszlay út 6. délután 2-4-ig. 498

Ócska téglá van eladó. Egytelkert 66. Boldogkert. 496

Grafológusnő mindenki kézírásából biztos analízist nyújt. Széchenyi 43. 488

**HASZNÁLT
RUHA — CIPŐ**

Perzsalábbunda kis alakra, szép ebédőbútor díofából eladó. Werbőczy 3. házfelügyelő. 491

INGÓSÁG VÉTEL

Magas árat fizetünk régi cinnedényekért, családi ékszerekért, bútorokért, szőnyegekért, órákért, dísztárgyakért, festményekért, bútorait is legjobban az Ingóságközvetítőben értékesítheti, püspöki palota tel. 37-99. 1131 v. v.

Zománczott gyermekfürdőkádát megvételre keresek. Piac ucca 71. I. em. 468

INGÓSÁG ELADÁS

Egy asztalparhelt, egy faágy és egy összehajlós gyermekszék, asztal eladó. Honvéd 25. 137

Szalón, ebédőbútor, betegelő koci eladó. Kardos 9. 1982 9. 23

Elköltözés miatt háló és ebédő puhafa eladó — Bethlen 14. 109

Háztartás felosztásból sürgősen eladó bútorok, lámpák, dísztárgyak, perzsa bunda, szőnyegek. Hunyadi 17. földszint. 532

Eladók cserépkályha, falióra, ágyasodrony, csillár, képek. Baross 24. 504

Modern álló lámpa, virágállvány eladó. Széchenyi 34. I. emelet első ajtó. 497

GAZD. ESZKÖZÖK

Angóra ketrec. Nagy-erdő VII. sz. villa, Vigadó mellett. 526

Ekefejek, kormányok, szántóvasak, talyigagyak, vetőgéptelesek óriási választékban olcsón Szécsinél, Hatvan 61. 519

ELADÓ HÁZ

Eladó családi ház Honvéd u. 68. beköltözhető 2 szoba konyhás kétszobás 1 szoba konyha termő gyümölcsfákkal. 182

Eladó a Lónyai ucca 26. számú kettős családi ház 500 négyzetfölddel. Ertekezni Csap ucca 39. 318

Beköltözhető adómentes száraz szoba, konyhás belvárosihoz legközelebb, villamosmegállóval teherrel, vagy anélkül megfelelő ajánlattevőnek eladó. Cím kiadóban. 550

Eladó 2 szobás komfortos adómentes ház Nemes 12. Széchenyi u. végén. 515

Eladó városban két ötczerpengős ház és Lány uccánál 2 és 3 szobás parkettes lakással — 32.000 P. ház. Ertekezni Homok 82. 531

Eladó a Hétvezér u. 58. számú ház, timárnak, bizalommal alkalmas, 400 öles gyümölcsösökkel, 2 szoba, konyha, stb. elutazás miatt. 483

ELADÓ HÁZELLY

Hajdúszoboszlón, a fürdő mellett lévő Bánomszőlőkertben egy 994 négyzetföldes és egy 832 négyzetföldes telek eladó. Erdeklődni Nagy Sándor ingatlanroda Csapó u. 27. Távbeszélő 33-15. vv 1730

Vágóhídi villamosmegálló mellett ház helyek sürgősen eladók. Ertekezni Pécsi és Papp ügyvédeknel, Werbőczy 4. 1436 9. 30

ELADÓ FÖLD

36 hold barna homok jó gazdasági épületekkel a város alatt eladó. Pataky, Péterfia 53. 524

Húszt katasztrális jó fekete föld Biharban eladó, ugyanott 50 katasztrális hold felesbe kiadó. Ertekezni Piac 68. II. em. 3. 274

Sürgősen eladó 900 négyzetföld részben gyümölcsös telek Dézi András u. 4. alatt, közvetlen városi faraktár mellett. Ertekezés Rakovszky 18. 486

ELADÓ ÁLLAT

Eladó öt darab hízónak való süldő. Jókai 19. 521

Eladó 4 darab egyéves sertés. Téglavető, Nagyszalonta u. 64. 484

**GAZDASÁGI ÉS
PÁLI JÓZSEF****GAZDASÁGI ÉS
PÁLI JÓZSEF****GAZDASÁGI ÉS
PÁLI JÓZSEF****GAZDASÁGI ÉS
PÁLI JÓZSEF****GAZDASÁGI ÉS
PÁLI JÓZSEF****GAZDASÁGI ÉS
PÁLI JÓZSEF****GAZDASÁGI ÉS
PÁLI JÓZSEF**